MUDH
د کور او ښار جوړولو وزارت
وزارت شهرسازی و مسکن

انکشاف شهر

د کور او ښار جوړولو وزارت نشراتي ارگان

سال ۱۴۴۵ هـ ق، ۱۴۰۲ هـ ش، ربع چهارم

فصلنامه
شماره ۵۸

د کور او ښار جوړولو وزارت!
د مسکن او ښارګوټو جوړولو په برخه کې پانګوالو
ته اسانتیاوې برابروي او ملاتړ یې کوي

بسم الله الرحمن الرحیم

د امتیاز خاوند: د کور او ښار جوړولو وزارت
مسؤل مدیر: محمد کمال افغان
د مسؤل مدیر مرستیال: عزیزالله فروغي
اډیټور: محمد کمال افغان، عبدالله فکور
لیکوالان: عبدالله فکور، عزیزالله فروغي،
محمد یوسف روستایي، صفی الله عمري،
انجنیر احمد رضائي، انجنیر احمد نوید افندي
خبریالان: میوند خپلواک
ډیزاینر: محمد عمران عزیزي
عکاس: محمد سلیم شریفي، فرهاد شاغاسي
وېشونکي: سمیع الله عزیزي، سید مرتضی موسوي
چاپ: شرکت دولتی مطابع آزادی

د کور او ښار جوړولو وزارت نشراتي ارګان
مهالنۍ مجله کال ۱۴۴۵ هـ ق
نښه: ۹مه ناحیه، ۳ مکروریان، د کور او ښار جوړولو وزارت، کابل افغانستان

اړیکو شمیرې:
+۹۳۲۰۲۳۰۰۷۱۲
+۹۳۷۸۱۲۸۸۷۳۷
ویب پاڼه: www.mudh.gov.af

فهرست

سخن نخست	۱
گزارش و اخبار مهم	۲
دستاوردهاي رياست دعوت و ارشاد	۱۹
معماري، د ودانیو د ډیزاین جوړولو ...	۲۳
انکشاف گردشگري از طريق اولويت ...	۲٦
مصاحبه با مولوي عبدالقيوم سيف العمر	۳۰
برنامه ریزی مسکن	۳۳
د خلکو په اقتصادي وده او د چاپیریال ...	۳۷
اهمیت نقشه در ساخت وساز خانه ها ...	۴۰
فعالیت های ریاست طرح مهندسی و ...	۴۲

سخن نخست

افزایش علاقه به سرمایه‌گذاری در کشور؛ مژده دهنده و امید بخش است

پس از این‌که ملت شریف و مردم افغانستان و به‌ویژه سرمایه‌گذاران ملی کشور از تأمین امنیت از سوی امارت اسلامی افغانستان اطمینان پیدا کردند، دیده می‌شود که با گذشت زمان علاقه‌مندی سرمایه‌گذاران و تاجران ملی کشور بیشتر از پیش افزایش‌یافته و سرمایه‌گذاری شان وسیع و امیدواری خوب، برای ملت به‌وجود آمده است.

در ادامه افزایش علاقه به سرمایه‌گذاری در سطح کشور، شرکت‌ها و سرمایه‌گذاران تمایل خود را به پروژه‌های انکشافی در بخش‌های مختلف اقتصادی و به‌ویژه در پروژه‌های مسکن‌سازی وزارت شهرسازی و مسکن نشان داده و اظهار آمادگی نموده اند.

عوامل و متغیر های مختلف در مسئله سرمایه‌گذاری نقش دارد، اما مهم‌ترین عامل، متغیر امنیت است، امنیت اکنون در افغانستان تأمین بوده و مسوولان امارت اسلامی همواره در تلاش هستند تا زمینه سرمایه‌گذاری بیشتر را مساعد و سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را آماده سرمایه‌گذاری در کشور نمایند و در عین حال، سرمایه‌گذاران داخلی باید دَین اسلامی و کشوری خود را در قبال وطن‌اش ادا کنند.

متغیر مهم دیگر، بخش‌های سرمایه‌گذاری است. سرمایه‌گذاری در بخش مسکن یکی از مهم‌ترین راه‌های توسعه اقتصادی کشور است. چنان‌که یک بخش عمده مصارف هر خانواده، مسکن و سرپناه است، سرمایه‌گذاری در این بخش مانند سرمایه‌گذاری در موارد ضروری دیگر، لازمی بوده و مطمئن‌ترین بازدهی را دارد.

همچنان مکان مناسب از متغیر های مهم در مسئله سرمایه‌گذاری است، چنانچه واضح است که شهر کنونی کابل با ازدحام جمعیت مواجه شده است، شهر کابل جدید بهترین شهر برای کاهش جمعیت کابل است، کابل جدید به استقبال مردم مواجه خواهد شد، سرمایه‌گذاری کوتاه مدت و دراز مدت در شهر کابل جدید، سودآوری مناسب را به ارمغان دارد.

ساخت و ساز مسکن، چرخه و ماشین اقتصادی را حرکت داده و دوامدار می‌سازد، همه به یک نوعی در مسکن ارتباط دارد، یک بخش به کار ساختمانی، بخش دیگر تولید مواد ساختمانی، گِل‌کاری، نجاری، ماشین ریگ‌ریشن، کارخانه سمنت و ... می‌تواند از بازار مسکن رونق بگیرد.

از این‌رو وزارت شهرسازی و مسکن بیشتر از پیش تشویق و ترغیب کرده زمینه قابل قبول را به هدف سرمایه‌گذاری آن‌ها درپروژه‌های مختلف انکشافی در سراسرکشور مساعد نموده که از این فرصت طلایی استفاده مؤثر و مفید را به نفع کشور، جامعه و مردم ببرند تا باشد تجار ملی و سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری بیشتر آماده شوند و با سنجش دقیق کار و فعالیت خود را شروع و انگیزه بیشتری را برای رشد بزرگ اقتصادی جهت آبادی کشور برای مردم به ارمغان آورند.

کابل ښار کې د ترافیکي ګڼې ګوڼې ختمولو په موخه ناسته وشوه

د کور او ښار جوړولو وزارت د محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني په مشرۍ، کابل کې د ترافیکي ګڼې ګوڼې ختمولو او د ترانسپورتي ترمینلونو جوړولو په پار ناسته وشوه.

دغه ناسته د ا.ا.ا د محترمې کابینې د ۱۴۴۵/۵/۲۰ نېټې د لسمي ګڼې مصوبې د درېیم بند د عملي کېدا په موخه ترسره شوه، چې په کې د ترانسپورت او هوایي چلند محترم وزارت، کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ محترم وزارت، د کورنیو چارو وزارت د تامیناتي محترم معینیت او د کابل محترمې ښاروالۍ استازو هم ګډون کړی وو.

موخه دا وه، چې څنګه کېدای شي کابل ښار کې اوسنۍ ګڼه ګوڼه ختمه او د کابل په څلورو دروازو کې ترانسپورتي ترمینلونه جوړ شي.

یاد ترمینلونه، د کابل ولایت په خاک جبار ولسوالۍ، استالف، چهاراسیاب او د پغمان په ارغندۍ کې جوړېږي، چې ټولې اسانتیاوې او د ژوند اړتیاوې به کې په پام کې نیول شوې دي.

د ښاغلي حمدالله نعماني په مشرۍ ناسته کې پرېکړه وشوه، چې د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ محترم وزارت به د څلور واړو ترمینلونو مخکېني تائید شوي اسناد د کور او ښار جوړولو وزارت ته را استوي او دغه راز به پورته ذکر شوې کمېټه د ترمینلونو له ساحې لیدنه کوي، چې اوسنی وضعیت یې په څه ډول دی.

د اسنادو تر هر اړخیزو څېړنو او لیدنو وروسته به یاده کمېټه په دې اړوند خپلې موندنې او کاري راپور د ا.ا.ا محترمې کابینې ته وړاندې کوي.

شرکت رسول مصیر آماده کار در شهر کابل جدید است

محترم شیخ حمدالله نعمانی سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن با محترم حاجی رسول رضایی رییس شرکت ساختمانی رسول مصیر و شرکای ان، از تجاران کشور و توسعه‌دهندگان کابل جدید در دفتر کاری اش دیدار کرد. در این دیدار رییس شرکت رسول مصیر گفت که این شرکت آماده کار ساخت و ساز برای توسعه شهر کابل جدید در فاز ج آن می‌باشد، وی همچنان آغاز کار و رقابت شرکت‌های ساختمانی را از مهمترین و مؤثرترین روند در پیشرفت توسعه کابل جدید دانسته و از مقام این وزارت خواست که اجازه کار را در ساحه بدهد.محترم شیخ حمدالله نعمانی سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن از آمادگی شرکت متذکره برای توسعه کابل جدید، ابراز قدردانی کرده و برای مسوولین مربوطه این وزارت هدایت داد تا اجازه کار این شرکت را به صورت اصولی مهیا نمایند و رسما با مراسم ویژه کار شروع و سرعت داده شود.

این شرکت قبلا تفاهمنامه واگذاری 700 جریب زمین را در بخش ج شهرکابل جدید با وزارت شهرسازی و مسکن داشته که تاهنوز به دلایل مختلف، نتوانسته کار شان را آغاز نماید و اکنون از هر لحاظ زمینه کار برای شان فراهم شده است.

د ښارګوټي او پراختیا پر لور یو بل ګام

د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني په خپل کاري دفتر کې له محترم ښاروال غلام صدیق وحیدیار سره وکتل. په دغه کتنه کې، د کور او ښار جوړولو وزارت په اډانه کې د ښارګوټي او پراختیا په تړاو بحث وشو. ښاغلي ښاروال غلام صدیق وحیدیار وویل، غواړي د کابل نوي ښار په داخل کې د یو ستر روغتیایي کمپلیکس جوړولو په موخه ښارګونه وکړي، چې خدماتي، روزنیز او هستوګنیزه ساحه به په کې شاملې وي او په وینا یې ورسره به ګڼ شمېر کسانو ته د کار او خدمت کولو زمینه برابره شي. نوموړي د دغې چارې ترسره کولو په موخه د کابل په نوي ښار کې د (۴۵) جریبه ځمکې ترلاسه کولو غوښتنه وکړه. د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني، په افغانستان کې د ښارګوټي په موخه له ښاغلي وحیدیار مننه وکړه او ډاډ یې ورکړ، چې د یادې چارې ترسره کولو په موخه به ورسره هراړخیزه همکاري وکړي.

ښاغلي نعماني وویل، لومړی دې یو پروپوزل چمتو کړل شي، له عامې روغتیا محترم وزارت سره دې شریک کړل شي، چې د هغوی له رضایت وروسته به یې د عملي چارو پیلولو په موخه اقدامات وشي.

نوموړي، له ښاروال وحیدیار غوښتنه وکړه، تر څو ساحه له نږدې وګوري، چې بیا به د پاتې چارو پرمختګ په موخه بله ناسته کې خبرې وکړي.

روی سرمایه گذاری درشهرکابل جدید بحث صورت گرفت

محترم شیخ حمدالله نعمانی سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن در دفتر کارش با پروفیسور هنس دوبه مشاور پیشین دیده‌بان پارلمان آلمان برای افغانستان و رئیس اسبق مؤسسه بین الملل GIZ و هیئت همراه آن، پیرامون سرمایه‌گذاری در بخش مسکن و تأمین آب صحبت کرد.

پروفیسور هنس در این دیدار گفت که علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در ساخت و ساز خانه‌های مسکونی و تأمین آب شهرکابل جدید می‌باشد.

دراین دیدار سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن به سرمایه‌گذاران آلمانی در مورد سرمایه‌گذاری در شهرکابل جدید معلومات ارایه نموده و اطمینان داد که وزارت شهرسازی و مسکن زمینه مناسب سرمایه‌گذاری را برای تمام سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در سراسر کشور به هدف ساخت خانه‌ها و شهرک‌ها فراهم کرده است.

قابل ذکر است که در این اواخیر در کنار بسیاری از سرمایه‌گذاران داخلی، سرمایه‌گذاران خارجی نیز علاقمند به سرمایه‌گذاری در ساخت خانه‌های مسکونی در شهر کابل جدید هستند.

د نوي کابل ښار په لومړي فاز کې د معیاري طبي کمپلېکس پر جوړولو هوکړه وشوه

کابل ښار کې د یو معیاري طبي کمپلېکس جوړولو لپاره ټاکل شوې کمېټې د پرلپسې پنځو ناستو وروسته هوکړه وکړه، چې یاد طبي کمپلېکس دې د نوي کابل ښار پروژې په لومړي فاز کې جوړ شي.

ټاکل شوې یاد طبي کمپلېکس د نوي کابل ښار د لومړي فاز په (۱۰۰) سل جریبه ځمکه کې جوړ او ګټې اخیستنې ته وسپارل شي.

یاده کمېټه د کور او ښار جوړولو وزارت د محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني له لوري ټاکل شوې، تر څو د عامې روغتیا وزارت اړتیاوو، مشخصاتو او معیارونو ته په کتو کابل ښار کې د یو معیاري طبي کمپلېکس جوړولو لپاره په ځای موافقه وکړي.

په تېره کې دغه چاره، د ا.ا.ا د محترمې کابینې د روان کال د (۱۰) ګڼې مصوبې د پرېکړې د عملي کولو په موخه ترسره شوه.

د معلوماتو له مخې، جوړېدونکی معیاري طبي کمپلېکس باید په داسې ځای کې جوړ شي چې له ښاري ګڼې ګوڼې لیرې او د خلکو لاسرسی ورته اسان وي.

برای سپردن کار به افراد واجد شرایط درچندین ولایت امتحان گرفته شد

مسوولین ریاست‌های شهرسازی و مسکن ولایت‌های ننگرهار، قندهار، هلمند، غزنی، بغلان، و پروان از برگزاری آزمون رقابتی آزاد، در ولایت‌های شان خبر می‌دهند. آنان می‌گویند، برگزاری این امتحان به هدف سپردن کار برای افراد و اشخاص واجد شرایط در بست‌های مختلف کاری وزارت شهرسازی و مسکن انجام شده و در چندین ولایت برنامه رقابت آزاد را از طریق یک امتحان، رقابتی و شفاف راه اندازی کرده اند.

به گفته مسوولین شهرسازی و مسکن ولایت‌های متذکره بست‌های خالی از طریق رقابت آزاد، با همکاری اداره اصلاحات اداری به اعلان داده شده بود و اکنون امتحان آن‌ها اخذ گردید است، تا زمینه کار به افراد واجد شرایط و مسلکی بیشتر از پیش مساعد و به اهل آن سپرده شود و برای آینده بهتر تلاش صورت گیرد. آنان می‌افزایند که این امتحان با حضور نمایندگان اصلاحات اداری به صورت شفاف و قناعت‌بخش برگزار شد.

همچنان مسوولین ریاست‌های شهرسازی ولایت‌های یاد شده می‌افزایند که این امتحان به‌منظور استخدام افراد مسلکی دایر گردید و قبل از برگزاری امتحان از طرف مسوولان ریاست‌های ولایتی درپیوند به روند امتحان به اشتراک کنندگان اطمینان داده شد، افراد که در امتحان کامیاب شوند در این بست‌ها جذب خواهند شد.

وزارت شهرسازی و مسکن، از طریق رقابت آزاد در بست‌های خالی مرکز و واحدهای دومی این وزارت افراد شایسته و مسلکی را به‌کار می‌گمارد. این وزارت همواره در تلاش است، تا ازیک‌سو کار را به اهل کار سپرده و از جانب هم با شفافیت زمینه پیشرفت کشور را فراهم نماید.

کابل کې د سړکونو له امله د زیانمن شوو مسجدونو د بیارغولو په موخه ناسته وشوه

د کور او ښار جوړولو وزارت د محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني په مشرۍ له کابل ښاروالۍ سره د سړکونو جوړولو او مسجدونو د بیارغونې په اړه ناسته وشوه.

په دغه ناسته کې، د شیخ حمدالله نعماني په ګډون د کور او ښار جوړولو وزارت د مسکن، ودانیزو چارو او د زونونو پراختیا معینیت محترم سرپرست مولوي روح الله احمدي، د کابل ښاروالۍ د ښاري خدماتو محترم مرستیال مولوي محمد خالد سجستاني او د دوارو ادارو نورو اړوندو مسؤلینو او د نظر خاوندانو ګډون کړی وو.

ناسته د ا.ا.ا د مشرتابه حفظه الله د (۱۰۴۹۹) ګڼې حکم مؤرخ ۱۴۴۵/۵/۶ د تطبیق په موخه ترسره شوه.

د ناستې موخه دا وه چې څنګه کېدای شي په کابل کې د ښاروالۍ له لوري د سړکونو جوړولو په مهال د زیانمن شوو مسجدونو بیارغونه وشي.

د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني ټینګار وکړ، چې پر داسې لارو چارو غور په کار دی، تر څو خلکو ته د اسانتیاوو په موخه سړکونه جوړ شي او واحد خدای ج ته د عبادت په موخه مسجدونه هم اباد شي.

ښاغلي حمدالله نعماني د کابل ښاروالۍ ته دنده وسپارله چې په دې اړه د پرمختګ په موخه دې پر یوې طرحې کار وکړي، د تائید لپاره دې د کور او ښار جوړولو وزارت ته راولېږي چې تر هراړخیزې څېړنې او بحث وروسته به د وروستي تصمیم په موخه د ا.ا.ا محترم عالیقدر مشرتابه حفظه الله ته ولېږل شي.

در مورد پلان انکشافی شهر کابل و ساختمان‌های متضرر شده یک طبقه و چند طبقه نشست مشترک دایر شد

وزارت شهرسازی و مسکن و شاروالی کابل در مورد انکشاف شهر کابل، ساختمان‌های متضرر شده یک طبقه و چند طبقه و حفظ حقوق اشخاص متضرر، صحبت و تبادل نظر کردند.

در این جلسه که به ریاست شیخ حمدالله نعمانی سرپرست وزارت شهرسازی و مسکن برگزار شد، مسئولین وزات شهرسازی و مسکن توضیحات و دلایل ماسترپلان شهر کابل را که توسط جایکا طرح شده، ارایه کردند و نمایندگان شاروالی کابل، توضیحات و دلایل شان را در مورد پلان شهر کابل که توسط ساساکی طراحی شده است مطرح کردند. هدف از این تبادل نظر و صحبت‌ها این بود که تفاوت‌ها و ویژگی‌های بین پلان‌ها شناسایی شود و چگونه پلان‌های توسعه و گسترش سرک‌ها و انکشاف متوازن شهر کابل تطبیق و همچنان حقوق اشخاص که متضرر می‌شوند ادا شود و از هر نوع خودسری در شهر، جلوگیری گردد. محترم شیخ حمدالله نعمانی گفت، اشخاص که ساختمان‌های شان در ساحات و محله‌ها از لحاظ حقوقی و تخنیکی متضرر شده اند، حق شان پرداخت شود.

وی شاروالی کابل را مؤظف کرد که برای پرداخت حقوق اشخاص متضرر در شهر کابل یک طرح را تهیه کند و در جلسه بعدی برای توضیح و تأیید ارایه نماید.

وزارت شهرسازی و مسکن پلان‌های شهری را طرح و ترتیب و شاروالی‌های مربوطه مسئولیت تطبیق را داشته و این وزارت از تطبیق بهتر پلان‌ها نظارت می‌نماید.

د ښاري چارو کمیسیون د ښاري نقشو د ویزه کولو په اړه ناسته وکړه

د کور او ښار جوړولو وزارت د ښاري چارو محترم مرستیال شیخ مدارعلي کریمي بامیاني په مشرۍ د ښاري نقشو د ویزه کولو کمېسیون ناسته وکړه او پر بېلا بېلو اړوندو موضوعاتو یې خبرې وکړې.

په ناسته کې د کور او ښار جوړولو وزارت د محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني د حکم پر اساس چې د ښاري چارو کمیسیون ته یې د مسکن د جوړولو د طرزالعمل د لا غني کولو په موخه هدایت کړی و، بحث وشو او نظرونه شریک شول.

په یادې ناسته کې یوې مسلکي کمیټي ته دنده وسپارل شوه، چې شته طرزالعمل په دقیقه توګه مطالعه کړي، موندنې، کمونې او زیاتونې دې یې په راتلونکې ناسته کې شریکې کړي.

په پای د کور او ښار جوړولو وزارت د ښاري چارو محترم مرستیال وویل، طرزالعمل دې اوسنیو شرایطو ته په کتو غني شي او بیا دې د وزارت محترم مقام سره شریک شي.

روی انکشاف شهر کابل تبادل نظر شد

هیئت مشترک وزارت شهرسازی و مسکن و شاروالی کابل، در مورد انکشاف شهر کابل طی جلسه‌ای با اشتراک محترم شیخ مدار علی کریمی بامیانی معین امور شهری وزارت شهرسازی و مسکن و محترم داکتر صدرالدین تاجیک معین پلانگذاری و توسعه شهری شاروالی کابل در مقر این وزارت تبادل نظر کرد.

در این جلسه، انجنیران شاروالی کابل روی جزئیات چارچوب طراحی شده شهر کابل که از سوی ساساکی ترتیب شده، پریزنتیشن ارایه کرد و همچنان پیرامون پلان چارچوب شهری که از سوی جایکا ترتیب شده، نیز بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

محترم شیخ مدار علی کریمی بامیانی گفت که هدف ما توسعه پایدار شهر کابل و دیگر شهرهای کشور است، لذا باید مزایا و نواقص هر دو پلان انکشافی را دقیق بررسی کنیم و از این دو، بهترین پلان انکشاف شهر کابل بدست آید.

محترم داکتر تاجیک گفت که پلان انکشافی شهر کابل باید مشکلات گذشته را رفع سازد و چشم انداز و راه آینده را باز نماید و با توجه به رشد جمعیت و زمینه توسعه شهری، شهر کابل توسعه پیوسته داده شود.

در جلسه فیصله بر آن شد که در مورد انکشاف شهر کابل و هر دو پلان طرح شده جایکا و ساساکی، تبادل نظر بیشتر لازم است که طی جلسات بعدی تصمیم اتخاذ می‌شود و گزارش آن به کابینه محترم ا.ا.ا ارایه می‌گردد. وزارت شهرسازی و مسکن پلان‌های شهری را طرح و ترتیب و شاروالی‌های مربوطه مسئولیت تطبیق را داشته و این وزارت از تطبیق بهتر پلان‌ها نظارت می‌نماید.

د کور او ښار جوړولو وزارت په ولایتي ریاستونو کې د دیني ارشاداتو په موخه سیمنار جوړ شو

د کور او ښار جوړولو وزارت د دعوت او ارشاد رئیس محترم مفتي عبدالاحد حقاني د دې وزارت په ولایتي ریاستونو کې د دیني ارشاداتو د تبلیغ او رسولو په موخه په ځینو ولایتونو کې د سیمنار جوړولو په پار سفر وکړ. په دغه لړ کې ښاغلي مفتي عبدالاحد حقاني غزني، لوګر، میدان وردک، ننګرهار او لغمان ولایتونو سفر وکړ او هلته یې د اړوندو ریاستونو کارکوونکو ته سیمنارونه ترتیب کړل. په یادو علمي سیمنارونو کې تر ډېره د جهاد، له اسلامي نظام ملاتړ، اطاعت، امانت دارۍ او له خیانت څخه د ځان ساتلو په موخه علمي او دیني بیانونه وشول. سیمنارونه په بشپړ اخلاص او پاک نیت د کلام الله مجید د څو مبارکو ایاتونو په تلاوت سره پیل شوي او بیا له مرکز تللي هیئت هر یو په خپل نوبت سره د قران کریم، نبوي احادیثو او فقه شریف په رڼا کې وینا وکړې. په نبوي سنتو د صورت او سیرت برابرول، تقوا او پرهېزګاري، تعهد او د اسلام دین ته وفادار پاتې کېدل، حوصله او زغم، په ټولنه او مراجعینو سره نېک چلند، په خپل وخت د چارو ترسره کول، د خلکو په کارونو کې ځنډ او خنډ نه رامنځته کول، هغه موضوعات وو چې تر هر کارکوونکي ورسېدل او ټینګار پرې شوی چې باید په خپل ژوند کې یې عملي کړي. دغه راز، د تېرو درسونو په تړاو د کار کوونکو ارزونه شوې، او فقه میسر، العقائد الاسلامیة او د دعوت او ارشاد مختصر نصاب (اساسات اسلام) کتابونه ټولو کار کوونکو ته ووېشل شول. د هر ولایت د کور او ښار جوړولو ریاست مدرس ته دنده وسپارل شوه، چې د اساسات اسلام کتاب، اداري کار کوونکو، مجاهدینو اوخدماتي کار کوونکو ته په رسمي وختونو کې تدریس کړي، تر څو خلک د الله تعالی د فرائضو له مزایاوو برخمن شي. د هر سیمنار په پای کې د اړوندو ولایتونو رئیسانو او کار کوونکو د دعوت او ارشاد محترم رئیس مفتي عبدالاحد په مشرۍ له ورغلي هیئت مننه او درناوی وکړ.

پلان های تفصیلی شهری ولسوالی‌های میوند و شاه ولیکوت پایین ولایت قندهار ترتیب شد

محترم مولوی عبدالمتین عاشق رییس شهرسازی و مسکن ولایت قندهار می‌گوید که تیم انجنیری آن ریاست پلان تفصیلی شهری ولسوالی میوند پایین آن ولایت را ترتیب کرده است. این پلان تفصیلی در 4500 جریب زمین برای مرکز ولسوالی میوند پایین ولایت قندهار طرح گردیده که 4000 جریب زمین برای نمره‌های رهایشی و 500 جریب زمین دیگر آن برای ساحات ادارای و تجارتی اختصاص داده خواهد شد. در این طرح تفصیلی شهری مساجد شریف، مکاتب،

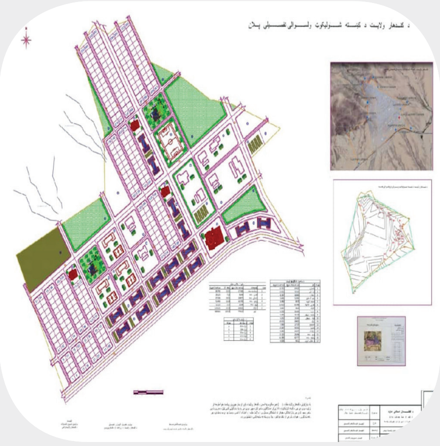

پارک تفریحی، مسجد بزرگ عیدگاه و دوایر دولتی در ساحات مناسب در نظرگرفته شده است.

آقای عاشق همچنان ازترتیب پلان تفصیلی ولسوالی شاه ولیکوت پایین آن ولایت نیز خبرداده می‌گوید که پلان تفصیلی شهری ولسوالی جدیدالتأسیس شاه ولیکوت پایین ولایت قندهار طرح و ترتیب شده است. ساحه شهری در این ولسوالی در مرحله اول کروکی و اکنون پلان شهری آن که دارای ساحات تجارتی، مسکونی، ادارات دولتی، مسجد شریف، مکتب و پارک می‌باشد، طرح و تدوین شده است. وزارت شهرسازی و مسکن پلان‌های شهری معیاری را برای تمام ولایات و ولسوالی‌های که تاهنوز پلان شهری ندارند، طرح و ترتیب می‌نماید.

برای تسریع روند کارهای این وزارت کمیسیون ویژه ساخته می شود

سی ومین جلسه کمیسیون ویزه نقشه ها به ریاست محترم شیخ مدار علی کریمی بامیانی معین امور شهری دایر گردید.

در این نشست اعضای کمیسیون روی چگونگی کارهای هموطنان بحث کرد که کار های شان به موقع و بدون مشکل انجام شود.

اقای بامیانی نظر اعضای کمیسیون را شنیده و برای

رفع حل مشکلات گفت که یک کمیته چهار نفری از متخصصین ریاست های مربوطه ساخته شود تا اسنادها بررسی و برای تصمیم گیری نهایی به کمیسیون ویزه نقشه ها ارسال کند.

وزارت شهرسازی و مسکن سعی و تلاش دارد تا کارهای هموطنان عزیز به اسرع وقت انجام شود.

د پنځم مکروریانو د ستونزو پر دایمي حل خبرې وشوې

د کور او ښار جوړولو وزارت د محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني په مشرۍ د پنځم مکروریانو د ستونزو د حل کمېټې ناسته وکړه.

دغه ناسته د ا.ا.ا د محترمې کابینې د پرېکړې د تطبیق په موخه وشوه، چې په کې د اطلاعات او فرهنګ محترم وزارت، کرنې او مالدارۍ محترم وزارت، چاپېریال ساتنې محترمې ملي ادارې، کابل محترمې ښاروالۍ، اوبو رسولو محترم ملي شرکت او د

کور او ښار جوړولو وزارت محترمو تخنیکي او حقوقي مشاورینو ګډون کړی وو. په ناسته کې د پنځم مکروریانو د ستونزو پر دایمي حل هر اړخیزې خبرې وشوې او په پایله کې د کمېټې ګډونوالو لازم وګڼله چې د یادې پروژې د ستونزو دایمي حل او خلکو ته د قناعت ورکولو په موخه دې موضوع عدلي او قضایي ارګانونو ته ور وپېژندل شي. د پنځم مکروریانو په تړاو ګمارل شوې کمېټه به د دغې ناستې راپور د ا.ا.ا محترمې کابینې ته وړاندې کوي چې په اړه یې د راتلونکو اقداماتو په موخه هغه څه چې لازم دي، ترسره کړي.

په نېش ولسوالۍ کې د چېکډېم، کانال او سربند د په ټپه ولاړو چارو د بېرته پیلولو لپاره لار ښوونې وشوې

د کندهار ولایت د کور او ښار جوړولو محترم رئیس مولوي عبدالمتین عاشق وايي، د دې ریاست اړوند تخنیکي ټیم د یوه هیئت په ملتیا د کندهار نېش ولسوالۍ د چېکډېم، کانال او سربند له رغنیزو چارو څارنه وکړه.

مولوي عبدالمتین وايي، د کندهار ولایت د محترم مقام د هدایت پر اساس، د کور او ښار جوړولو ریاست انجنیرانو د ټاکل شوې کمېټې سره یو ځای د نېش ولسوالۍ د چېکډېم، کانال او سربند سیمه

له نږدې وکتله، تر څو د یاد بند رغنیزې چارې د کرنې، مالدارۍ او اوبو محترم ریاست د نقشې او ډیزاین مطابق مخکې لاړې شي.

هغه وايي، دمګړۍ د یاد بند رغنیزې چارې د کانال د نامعلوم مسیر، د سربند شاوخوا ځمکو د تخریب او د نقشې او ډیزاین خلاف رغولو له امله په ټپه ولاړې دي.

مسوده استراتژی 5 ساله وزارت شهرسازی و مسکن تهیه شد

وزارت شهرسازی و مسکن مسوده استراتژي 5 ساله، مسوده قانون شهرسازی و مسکن و چند مسوده، طرزالعمل و تفاهمنامه دیگر این وزارت را تهیه و ترتیب کرده است.

محترم رحمت الله قدیری رییس پالیسی و پلان این وزارت گفت که علاوه بر مسوده‌های متذکره، طرح ایجاد بانک اسلامی رهنی و تعمیراتی، طرح جوازدهی به شرکت‌های ساختمانی زیر چتر واحد، مسودۀ نهایی رهنمود ارزیابی معیارهای ویزه نقشه‌های مسکونی برای واحدهای دومی وزارت شهرسازی و مسکن و مسوده نهایی طرزالعمل ویزه پلان و نقشه‌های شهری، مسکن و ساختمانی بعد از بررسی کمیته بازنگری و طی مراحل اسناد اصولی تهیه شده است. همچنان ریاست پالیسی و پلان این وزارت افزود که طرزالعمل کمیته بازنگری و طی مراحل اسناد اصولی، طرزالعمل ریاست ارتباطات عامه و طرزالعمل ریاست تکنالوژی معلوماتی ترتیب گردیده است. در ضمن، تفاهمنامه همکاری با برخی ادارات و مؤسسات تهیه و بعض آن امضاء گردیده است، از جمله تفاهمنامه همکاری بین وزارت شهرسازی و مسکن با وزارت امورمهاجرین و عودت‌کنندگان و تفاهنمامه همکاری علمی و تخنیکی با پوهنتون‌های کابل و پولی‌تخنیک امضاء شده است و تفاهمنامه این وزارت با موسسه آقا خان برای اسکان غرض امضا ترتیب شده است. این وزارت شش بسته سرمایه‌گذاری را نیز طرح و ترتیب نموده و به وزارت تجارت ارسال کرده است و همچنان برخی از طرزالعمل‌ها و رهنمودهای مربوطه را بازنگری نموده است.

استراتژي 5 ساله یکی از مسوده‌های مهم این وزارت است که چشم‌انداز وزارت شهرسازی و مسکن را روشن کرده و مطابق به آن اهداف اساسی مشخص گردیده است. قانون شهرسازی و مسکن بعد از چند بار اصلاحات و بازنگری نیز نهایی شده است که این قانون به صورت ماده‌وار و واضح، همه امورشهری و مسکن را تنظیم می‌کند.

کارکردهای ریاست های مرکزی بررسی گردید

محترم شیخ مدارعلی کریمی بامیانی معین امورشهری وزارت شهرسازی و مسکن نشستی را با برخی از رییسان و مسوولین این وزارت برگزار کرد. دراین نشست ضمن بحث و تبادل نظر همه‌جانبه، فعالیت و کارکردهای ریاست‌های مرکزی نیز مورد بررسی قرار گرفت. مسوولین ریاست‌ها دراین نشست، تمام مشکلات و چالش‌های موجوده را با معین امورشهری شریک ساخته و معلومات ارایه کردند و روی راه حل‌ها نیز صحبت گردید.

آقای بامیانی مشکلات تمام ریاست‌ها را شنید و به خاطر بهبود کارها، راه حل‌ها را روشنی انداخت و توصیه‌های لازم را نیز ارایه کرد. وی همچنان ازرییسان مرکزی و ولایتی خواست که وظایف خود را به‌طور احسن و خاص به رضای خداوند انجام داده و کارهای هموطنان را براساس اصول در وقت و زمانش انجام دهند.

کندهار کې د ابراهیم نخعي جامعة العلوم مدرسې د چاپېریالي دېوال له چارو څارنه وشوه

کندهار ولایت کې د کور او ښار جوړولو رئیس مولوي عبدالمتین عاشق وایي، د انجنیرانو مسلکي تیم یې په یاد ولایت کې د ابراهیم نخعي جامعة العلوم مدرسې د چاپېریالي دېوال له رغنیزو چارو څارنه وکړه.

دغه څارنه په رغنیزو پروژو کې د کیفیت خوندیتوب او د معیارونو په پام کې نیولو په موخه ترسره کېږي. د کور او ښار جوړولو وزارت تعمیراتي او رغنیزې پروژې د وخت اړتیا ته په کتو د معیارونو سره سم طرحه، ډیزاین او له تطبیقي چارو یې څارنه او ارزونه کوي. پر همدې بنسټ، کندهار کې د کور او ښار جوړولو ریاست د ابراهیم نخعي جامعة العلوم مدرسې د چاپېریالي دېوال له رغنیزو چارو څارنه او څېړنه وکړه. د کور او ښار جوړولو وزارت انجنیرانو په دغه پروژه کې د کیفیت خوندیتوب او معیارونو په پام کې نیولو په موخه د پروژې اړوند قراردادي شرکت مسؤلینو ته لازمي لارښوونې وکړې، چې څنګه کېدای شي د دېوال چارې په معیارونو او شرایطو برابرې سرته ورسوي.

د شبرغان ښار د زرګرۍ لارې د کانکرېټ اچولو پروژه بشپړه او پرانستل شوه

جوزجان ولایت کې د کور او ښار جوړولو محترم رئیس ملا عبدالله فیضان وایي، د دغه ولایت په مرکز شبرغان ښار کې د زرګرۍ لارې د کانکرېټ اچولو پروژه تر دقیق څار لاندې بشپړه او ګټې اخیستنې ته وسپارل شوه. ملا عبدالله فیضان وایي، د پرانستې په دغه مراسمو کې د جوزجان محترم والي ګل حیدر شفق، د شبرغان ښاروال، د چاپېریال ساتنې رئیس، د امر بالمعروف او نهی عن المنکر رئیس، د اطلاعاتو او فرهنګ رئیس، د ټولګټو چارو رئیس او د شبرغان ښاریانو برخه اخیستې وه.

مسؤلینو یاده پروژه مهمه او خلکو ته د اسانتیاوو په رامنځته کولو کې اغېزناکه بللې ده. ځايي اوسېدونکو هم د يادې پروژې په اړه خوښي ښودلې او د لا زیاتو پراختیايي کارونو د پیلولو او ګټې اخیستلو غوښتنه یې کړې ده.

په دغه پروژه کې د ولایتي ۲۰۰ بستریز روغتون سړک کانکرېټ، د سرې میاشتې سړک لوېدیځ لورې، د دشت لیلیې شهیدانو څلور لارې ته څېرمه سړک او د میسګرۍ پاتې برخې شاملې دي، چې د جوزجان ولایت د کور او ښار جوړولو ریاست د انجنیرۍ تیم تر څارنې لاندې رغول کېږي.

از اعمار سرک قریه نوآباد ولایت کنر نظارت شد

محترم مولوی نبی الله طلحه رئیس شهرسازی و مسکن ولایت کنر می‌گوید؛ انجنیران این ریاست از ساخت و ساز سرک قریه نوآباد این ولایت نظارت کرد.

اعمار این سرک مربوط به شاروالی کنر می‌باشد که تیم مسلکی ریاست شهرسازی و مسکن ولایت کنر جهت حفظ معیارهای انجنیری و کیفیت بهتر کار، آن را بررسی کرد.

مولوی نبی الله می‌گوید، طبق بررسی انجنیران این ریاست، کار ساخت و ساز سرک مذکور بر اساس نقشه پیش می‌رود و اندازه مواد مخلوط مطابق پلان، 5 سانتی متر در نظر گرفته شده است. انجنیران ریاست شهرسازی و مسکن ولایت کنر جهت بهبودی کار، به مسوول شرکت قراردادی هدایت لازم را داده است.

پس از گذشت سه سال کار پروژه نیمه تمام در ولایت زابل دوباره آغاز می‌گردد

محترم ملا دادگل مسلم رییس شهرسازی و مسکن ولایت زابل می‌گوید که کار تعمیر لیلیه شش منزله پوهنتون ولایت زابل بعد از توقف 3 سال، دوباره آغاز می‌گردد.

هیئت موظف ریاست شهرسازی و مسکن ولایت زابل همراه انجنیران محترم اداره امور، شرکت انکشاف ملی، نماینده مقام ولایت و پوهنتون مربوطه وضعیت و امور باقی مانده ساختمانی تعمیر متذکره را بررسی کردند و قرار است که کار آن تکمیل گردد.

قبلا کار تعمیر لیلیه ولایت زابل بیش از 75 فیصد انجام گردیده و اکنون سایر کارهای باقیمانده نیز انجام می‌شود و بزودی به بهره‌برداری خواهد رسید.

د میدان وردګ ولایت د ترانسپورتي ترمینل نقشه جوړه او ساحه یې کروکي شوه

د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني د میدان وردک ولایت د ترانسپورتي ترمینال او نورو پروژو په اړه د دې ولایت د کور او ښار جوړولو له محترم رئیس مولوي عبدالقیوم سیف العمر سره خبرې وکړې.

میدان وردک ولایت کې د کور او ښار جوړولو رئیس محترم مولوي عبدالقیوم سیف العمر لومړی د خپلو فعالیتونو او لاسته راوړنو، د ترمینل چارو پیل او د هادي پلان اړتیا په اړه راپور وړاندې کړ او غوښتنه یې وکړه، چې د میدان وردک ولایت لپاره دې هادي پلان ورکړل شي او د ترانسپورتي ترمینل عملي چارې دې پیل شي.

د کور او ښار جوړولو وزارت محترم سرپرست وزیر شیخ حمدالله نعماني وویل، د میدان وردک ولایت د ترانشسپورتي ترمینل نقشه، کروکي او سکېچ د وزارت د تخنیکي ټیم له لوري بشپړ شوي دي، چې ډېر ژر به یې عملي کارونه پیل شي.

ښاغلي نعماني زیاته کړه، د میدان وردک ولایت لپاره به د هادي پلان طرحه هم ډېر ژر په نوي کال کې ترتیب کړي.

نوموړي په یاد ولایت کې د ښاري ستونزو او ننګونو ختمولو په موخه اړوندو مسؤلینو ته لازمي لارښوونې وکړې.

د غزني ولایت په قره باغ ولسوالۍ کې د تېلو د یو پمپ سټېشن ساحه سکېچ شوه

د غزني ولایت د کور او ښار جوړولو محترم رئیس مولوي نور ولي بلال متقي وایي، د دې ریاست تخنیکي ټیم د تېلو د یو باب پمپ سټېشن د جوړلو په موخه د غزني په قره باغ ولسوالۍ کې ساحه سکېچ کړه.

نوموړي زیاته کړه، د دې ریاست تخنیکي ټیم د اړوندو ادارو له استازو سره په ګډه چې د سروې لپاره ساحې ته تللي وو، د تېلو د یو باب پمپ سټېشن د جوړولو په موخه یې د سیمې حدود او مساحت معلوم کړل.

د کور او ښار جوړولو وزارت د تېلو او ګازو د معیاري پمپ سټېشنونو جوړولو په موخه د سیمو سروې او معیاري سکېچ کوي، او له خپل سریو مخنیوی کوي.

مصاحبه

دستاوردهای ریاست دعوت و ارشاد

مصاحبه کننده: عزیزالله فروغی مدیر مجله

مجله انکشاف شهر در این دور(شماره 58)، به هدف نشر فعالیت‌ها و دست‌آوردهای بخش‌های این وزارت، با محترم مفتی عبدالاحد حقانی رییس دعوت و ارشاد این وزارت در مورد دستاوردهای شان مصاحبه داشته است. ریاست ارتباطات عامه درنظردارد که در هر شماره مجله انکشاف شهر با دو تن از رؤسای محترم در مرکز و ولایات مصاحبه کاری انجام شود و این روند ادامه خواهد داشت تا به صورت جامع‌تر فعالیت‌ها و دستاوردهای مربوطه بازتاب داده شود.

این مصاحبه به شرح ذیل خدمت خوانندگان محترم تقدیم است.

سوال اول- در گام نخست لطف نموده چون نام این ریاست دعوت و ارشاد است، یک تعریف از دعوت و ارشاد ارایه نمایید.

جواب- بسم الله الرحمن الرحیم، نحمده و نصلی علی رسوله الکریم.

لفظ دعوت: معنایش فراه خواندن می‌باشد که لفظ عام است، در این‌جا منظور خلق الله را به‌سوی الله و اوامر الهی دعوت نمودن است.

ارشاد: به معنی رهنمایی است که توسط داعی، مردم به طرف احکام شرعی رهنمایی می‌شود و یا به عبارت دیگر: دعوت و ارشاد به معنای هدایت و رهنمود کردن به سوی حق و به طرف درست انجام دادن فرایض و سایر اوامر الهی می‌باشد.

سوال دوم- درمورد فعالیت‌ها ودست‌آوردهای مهم ریاست بگویید که چه فعالیت‌ها تا اکنون انجام شده است؟

جواب- الحمدلله کارهای زیاد را انجام داده ایم که در نخست از نماز فریضه الهی و مسجد یاد نمایم. در سال گذشته ریاست دعوت و ارشاد توانست نمازخانه را برای نماز با تمام نیازمندی اش مهیا نماید که الحمدلله همه کارمندان با شوق و علاقه هم در نماز جماعت و هم به درس‌های دینی عقیدتی حاضر می‌شوند، امام جماعت تعیین و بعد از نماز به توصیه‌های دینی و ارشادات خود می‌پردازد و بعد از نماز، موضوع درس عقیدتی برای همه نمازگزاران گفته می‌شود. همچنان برای مسجد بلندگو خریداری گردید، درس‌ها نیز از شروع سال جاری با سعی و تلاش ریاست دعوت و ارشاد و حمایت مقام رهبری وزارت، اقدام

به تأسیس و اعمار مسجد بزرگ کردیم که گنجایش بیشتر از 700 نمازگزار را دارد و اکنون با تمام محلقات و نیازمندی‌هایش زیرکار می‌باشد و به‌زودی تا چند ماه آینده کارش به پایه اکمال می‌رسد. در عین حال برای واحدهای دومی این وزارت (دفاتر ولایتی) در هر ریاست یک نفر به حیث امام و مبلغ مسایل دینی و عقیدتی گماشته شد و چند مبلغ دینی از ریاست دعوت و ارشاد به این منظور به ریاست‌های شهرسازی و مسکن بعضی از ولایات سفر کردیم و موضوعات چون، جهاد و حمایت از نظام اسلامی، اطاعت از امراء، امانتداری وخودداري از خیانت توصیه شد و به همین قسم برابرکردن صورت، سیرت به سنت رسول الله (صلی الله علیه وسلم)، تقوا و پرهیزگاری، تعهد و وفاداری به دین اسلام، بردباری، سلوک نیک همراي مراجعین، اجراآت سریع به کار محول شده صحبت‌های همه جانبه و توصیه‌های لازم برای کارمندان و پرسونل شهرسازی و مسکن ولایت‌ها صورت گرفت. همچنان کارمندان از دروس گذشته ارزیابی گردید و کتاب‌های فقه میسر، العقائد الاسلامیة و نصاب مختصر دعوت و ارشاد (اساسات اسلام) به اختیار همهٔ پرسونل قرار داده شد. برای مدرس دعوت و ارشاد وظیفه سپرده شد که کتاب اساسات اسلام را برای کارمندان اداری، مجاهدین و کارکنان خدماتی در اوقات رسمی تدریس نمایند تا از مزایای فرایض الله مستفید شده باشند. درکنار این فعالیت‌ها، ما برای نیروهای محافظتی این وزارت نیز بعد از وقت رسمی، کتب دینی و تفسیر شریف درنظرگرفته و همچنان در دفاتر در دستگاه افغانی نیز مکانی را برای نماز جماعت تهیه و تدارک دیدیم. درس تفسیر برای کارمندان در سال گذشته آغاز شد و اکنون نیز دو روز در هفته، ادامه دارد و کتاب احکام مانند: فقه میسر همه روزه براساس تقسیم اوقات تدریس می‌شود.

سوال سوم- پلان درس‌های دینی و عقیدتی چه اندازه از سوی ریاست دعوت و ارشاد تطبیق شده است؟

جواب- پلان درسی دینی و عقیدتی که از سوی ریاست دعوت و ارشاد مدنظرگرفته شده، 90 درصد تطبیق شده است و درس برای کارمندان در مرکز وزارت و همچنان برای کارمندان که در تعمیر بنایی، دستگاه افغانی و سینمایی پامیر، مطابق پلان ریاست دعوت و ارشاد عملی و اکنون نیز جریان دارد. ریاست دعوت و ارشاد درگام نخست یک نصاب درسی را آماده کرد که براساس آن درس‌های دینی و عقیدتی و سایر موضوعات و مسایل دینی و احکام شرعی را، برای کارمندان این وزارت که شما در جریان هسیتد آماده نمود، در سال گذشته بعد از ادامه درس‌های دینی عقیدتی کارمندان را از طریق امتحان ارزیابی نمودیم که کارمندان نمرات عالی گرفته بود و برای ما نتیجه بخش بود. این نتیجه‌ی کار و تلاش ما امید بخش محسوب می‌شود و بیشتر از پیش ما را خرسند ساخت.

سوال چهارم- حضور و علاقمندی

کارمندان و کارکنان وزارت شهرسازی و مسکن در درس‌های عقیدتی-دینی چطور است؟

جواب- حضور و علاقه‌مندی کارمندان و کارکنان وزارت شهرسازی و مسکن به درس‌ها و برنامه‌های که از سوی ریاست دعوت و ارشاد مدنظر گرفته شده است عالی بوده و کارمندان وزارت شهرسازی و مسکن الحمدلله در نماز جماعت حضور بهم می‌رسانند و ضمنی‌که معلومات دینی عقیدتی شان خوب است با شوق و علاقه، دروس دینی را فرا می‌گیرند، که این خود نشان دهنده صداقت و پابندی کارمندان و کارکنان این وزارت به اوامر الهی و تطبیق اصول دین و شریعت می‌باشد.

سوال پنجم- اینکه درس‌های شرعی و عقیدتی زمان و روند اش تغییر کرد، دلیل در چیست؟

جواب- بخاطر این رویش تدریس تغییر کرد که تمام کارمندان و کارکنان در درس‌ها اشتراک بتوانند، برنامه تدریس که قبلا بعد از نماز بود عمومی بود، این به بخش‌های مختلف و صنف‌های مختلف در زمان خاص تقسمبندی گردید و برای کارمندان و کارکنان مطابق سواد تحصیلی و زمان فراغت شان وقت مدنظر گرفته شد و برای هرکدام صنف، استاد مشخص و وقت و زمان معین تدارک گردید.

سوال ششم- فعالیت دعوت و ارشاد چه مقدار تأثیرگذاری در فرهنگ‌سازی دینی داشته و به ویژه تلاش و فعالیت ریاست شما در این زمینه بالای کارمندان وزارت چطور بوده است؟

جواب- فعالیت دعوت و ارشاد نهایت تأثیرگذار در جامعه بوده و می‌باشد. توجه کنید فلاح اجتماعی ملی مسلمانان مبتنی بر دو چیز است اول: اصلاح خویش به وسیله تقوا و اعتصام به حبل الله. دوم: اصلاح دیگران به وسیله امر بالمعروف و نهی عن المنکر. چنانچه در آیه 110 سورة آل عمران خداوند (ج) فرموده است: **كُنتُم خَيرَ أُمَّةٍ أُخرِجَت لِلنَاسِ تأمُرُونَ بِالمَعرُوفِ و تَنهَونَ عَن ِالمُنكَرِ**، شما بهترین امت می‌باشید که برای مردم بیرون آورده شده اید، زیرا شما مردم را به کارهای نیک امر کرده و ازکارهای بد باز می‌دارید. لذا در این جا همه امت تحت پوشش این دستور قرآنی امر بالمعروف و نهی از منکر قرار گرفته اند و همین کار سبب فضیلت این امت بر امت‌های دیگر قرار گرفته است. در حدیث رسول خدا (صلی الله علیه وآله و سلم) فرموده: **من رای منکم منکراً فلیغیره بیده فان لم یستطع فبلسانه و ان لم یستطع فبقلبه و ذالک اضعف الایمان.** ترجمه: یعنی هرکس از شما دید که گناهی انجام می‌گیرد بر او لازم که به دست و نیروی خود از آن منع نماید و اگر این را نتوانست به زبان منع کند و اگر این را هم نتوانست حد اقل آن فعل را بد بداند و این ضعیف‌ترین درجه ایمان است. ازین جهت گفته می‌توانیم که فعالیت ریاست ما بالایی کارمندان نهایت با ارزش و دارای اهمیت می‌باشد.

سوال هفتم- به عنوان سوال آخر با توجه به فعالیت که داشتید، بگویید که نقش امر به معروف و نهی از منکر در جامعه چگونه است؟

جواب- از آیت و احادیث ثابت گردیده که امر به معروف و نهی از منکر در جامعه بر افراد امت لازم است، البته در این‌جا هم مانند سایر احکام شرع این حکم نیز به استطاعت و قدرت هر شخص بستگی دارد، یعنی هرکسی به هر اندازه که قدرت و توان داشته باشد بر همان اندازه وظیفه امر به معروف و نهی از منکر بر او لازم است. چنانچه در حدیث آمده است که نحوه اجرای آن مبتنی بر استطاعت هرفرد مربوط است. البته میزان و معیار استطاعت هرکار جدا است و نیز آن بر آگاهی شخص موقوف است، یعنی امر به معروف به این اصل استوار است که شخص معروف و منکر را مطابق به شریعت تشخیص دهد. این را باید بگویم که نقش امر به معروف و نهی از منکر در جامعه نهایت مهم است و همچنان از آیت فوق و حدیث این لازم می‌گردد که یک گروه این فریضه را انجام دهد. پس اگر دولت چنین فریضه‌ی را انجام ندهد، بر مسلمانان فرض می‌شود که چنین گروهی را تشکیل دهند، زیرا حیات ملی شان تا زمان محفوظ می‌ماند که این گروه باقی است. اگر امروزه امت مسلمان دعوت نمودن ملل دیگر به سوی خیر را مقصد خویش قرار دهد، همه امراض که به اتباع و پیروی از ملل دیگر درمیان ما شیوع یافته خاتمه می‌یابند.

پس، از آیات و احادیث وجوب امر به معروف و نهی از منکر ثابت می‌باشد و در وجوب آن قدری تفصیل وجود دارد و آن این‌که در امور واجب امر به معروف و نهی از منکر واجب و در امور مستحب، مستحب می‌باشد. به عنوان مثال نماز پنج‌گانه فرض است پس بر شخص واجب است که شخص بی‌نماز را نصیحت کند و بر ترک نوافل نصیحت نمودن او مستحب می‌باشد، ولی در واجبات به نرمی نصیحت کند در صورت عدم تسلیمی و عمل کرد می‌توان با درشتی و خشونت رفتار کرد و نیز وظیفه امر به معروف و نهی از منکر زبانی، بر مردم آنگاه واجب کفایی می‌گردد که در جلو خویش انجام منکری را مشاهده نماید، مثلاً ببیند که مسلمانی شراب می‌نوشد، پس بر او واجب می‌شود که حسب استطاعت و توان خویش جلو آن را بگیرد. ولی اگر در حضور او هیچ یکی از منکر انجام نمی‌گیرد سپس این فریضه برعهدۀ او نیست بلکه بر دولت اسلامی است که جرایم مجرمان را دیده و آن‌ها را منع نماید، ورنه عاملین جرایم را به جزای شرعی برسانند. درپایان خدمت تان یاد آوری نمایم اینکه ریاست ما از فعالیت که داشت در زمینه رضایت دارد.

معماري، د ودانیو د ډیزاین جوړولو هنر او ساینس

صفی الله عمری

معماري له پېړیو پېړیو د بشري کلتور مرکزي برخه وه/ ده، له لرغونو معبدونو او مصري اهرامونو څخه نیولې تر عصري ودانیو او د ایفل ټاور یا سیډني اوپیرا هاؤس په څېر مشهور جوړښتونه، هغه څه دي چې معماري یې ارزښتونه، باورونه او تخنیکي لاسته راوړنې منعکس او رامینځته کوي.

د معمارۍ ډیزاین لکه کلاسیک کالمونه، ارشیف، عصري او نوښت لرونکي دوامداره سټایلونه، د موادو او ودانیو تخنیکونه او حل لارې د معمارۍ پراخه لړۍ پوښي. دغه راز معماري عموما د ودانیو سره تړاو لري، چې تعریف یې ښاري پلان جوړولو، د منظرو ډیزاین، او داخلي ځایونو ته هم غځېږي او دا واقعاً د یوې ساحې اندول تنظیموي چې زموږ په ورځني ژوند باندې ژوره اغېزه لري.

معماري اکثراً د کاري اړتیاو توازن، هنري پاملرنې، چاپېریالي اندېښنې او د کلتوري اهمیت ترمینځ توازن جوړوي. معماران د مراجعینو، انجینرانو، پانګوالو او شریکانو سره کار کوي، ترڅو ډیزاینونه رامینځته شي چې نه یوازې په لید کې ښکلې وي، بلکې عملي، خوندي او پایښت لرونکي وي. ښه جوړښت باید د معمارانو مراجعینو، انجینرانو، پانګوالو او شریکانو شرایطو ته ځواب ویونکي وي، چې د شته سرچینو څخه ډېره ګټه پورته کول پداسې حال کې چې پر چاپېریال یې اغېزې کمې وي.

لکه څنګه چې ټکنالوژي پرمختګ کوي او پرمختللې ده، نو د معمارۍ ټکنالوژي هم پرمختللې ده او لا هم دوام لري. په ځانګړې توګه د کمپیوټر په مرسته ډیزاین (CAD) او ډیجیټل ماډلینګ وسایلو کارولو د ډیزاین پروسه کې ستر انقلاب

راوستی دی، په موادو کې نوښتونه، ساختماني تخنیکونه، او د زرغونو او مجللو ودانیو تمرینونه د جوړښتونو د جوړولو امکانات هم پراخ کړي، چې معماران اوس کولای شي خپل نظرونه په داسې لارو چارو وپلټي او اصلاح یې کړي، چې یو وخت ناممکن و، خو اوس وخت کې دا دواړه د ښکلا له پلوه په زړه پورې او د چاپېریال مسؤل دي.

معماري یوازې د انفرادي ودانیو ډیزاین کولو پورې اړه نلري؛ دا د هغه ځایونو د جوړولو په اړه هم دي چې موږ په کې ژوند کوو، کار کوو او لوبې کوو، چې ترانسپورټ، بیخ بناء او عامه ځایونه هم په کې شامل دي او د ښاري پلان جوړولو پراخ شرایط په پام کې نیسي چې ښارونه او ښارګوټي خنګه جوړ شوي یا جوړېږي.

د منظرو معماري د بېروني چاپېریال ډیزاین باندې تمرکز کوي، له پارکونو او باغونو تر سړکونو او د اوبو تر نما پورې، اما داخلي ډیزاین په ودانیو کې د داخلي ځایونو تنظیم کولو سره سر او کار لري او دا په پام کې نیسي چې خلک څنګه په شخصي کچه د جوړ شوي چاپېریال سره تعامل کوي.

په نهایت کې، د معمارۍ رول د داسې ځایونو رامینځته کول دي، چې د افرادو او ټولنو لپاره د ژوند کیفیت لوړوي. که دا یو شخصي هستوګنځی وي، عامه او یا د ښار ټوله منظره وي. ښه معماري کولای شي چې د فکري ډیزاین، نوي ټکنالوژۍ او پایښت ته د ژمنتیا له لارې د انسان تجربه، بډایه او لوړه کړي، ځکه معماري زموږ په شاوخوا کې د نړۍ په جوړولو کې د محرک ځواک په توګه دوام لري.

معماري د فرعي څانګو پراخه لړۍ لري، چې په معمارۍ کې د تمرکز ځینې مهمې برخې په لاندې ډول دي:

1. د هستوګنې جوړښت:

په دې کې د کورونو، اپارتمانونو او نورو هستوګنځایونو ډیزاین او جوړول شامل دي. د هستوګنې معماران د پیرودونکو سره نږدې کار کوي، ترڅو د اوسېدو ځایونه رامینځته کړي چې د دوی ځانګړې اړتیاوې او غوره توبونه پوره کړي.

2. تجارتي معماري:

سوداګریز معماران د سوداګرۍ لپاره ودانۍ او ځایونه ډیزاین کوي، د دفترونو، هټیو، رستورانتونو، او نورو سوداګریزو تاسیساتو په شمول چې دوی ډیرې وخت د سوداګرۍ ترسره کولو لپاره فعال، زړه راښکونکي او اغېزمن چاپیریال رامینځته کولو باندې تمرکز کوي.

3. اداري معماري:

د معمارۍ دا ساحه د مؤسسو لپاره د ودانیو ډیزاین باندې تمرکز کوي لکه ښوونځي، روغتونونه، دولتي ودانۍ او کلتوري تاسیسات. بنسټیز معماران باید د دې سازمانونو او د هغه خلکو چې دوی یې خدمت کوي ځانګړې اړتیاوې په پام کې ونیسي.

4. د منظرو معماري:

د منظرو معماران د پارکونو، باغونو، پلازو او تفریحي سیمو په ګډون بهر ځایونه ډیزاین کوي. دوی د انسانانو له لوري جوړ شوي جوړښتونو سربېره طبیعي عناصر لکه خاوره او نباتات هم په پام کې نیسي.

5. ښاري ډیزاین او پلان جوړونه:

ښاري ډیزاین او پلان جوړونکي د ښاري سیمو په ترتیب او پراختیا تمرکز کوي. ښاري ډیزاین او پلان جوړونه ترانسپورټ، د ځمکې کارول، زون کول، او عامه بیخ بناوې په پام کې نیسي، ترڅو د ژوند وړ او پایښت لرونکي ښارونه رامینځته کړي.

6. داخلي معماري او ډیزاین:

داخلي معماران او ډیزاینران د

انفرادي خونو څخه تر ټولو ودانيو پورې د داخلي ځايونو ډيزاين او ترتيب باندې تمرکز کوي، چې په داخلي معمارۍ او ډيزاين کې فعاليتونه، ښکلاګاني او کاروونکې تجربې په پام کې نيسي.

7. دوامدار معماري:

پايښت لرونکي معماران د چاپېريال په اړه د هوښيار ډيزاينونو په رامينځته کولو تمرکز کوي، چې د ودانيو ايکولوژيکي اغېزې کموي. په دې کې د نوي کېدونکي موادو کارول، د انرژۍ اغېزمن سيستمونو کارول او د اوږدې مودې پايښت لپاره ډيزاين کول شامل دي.

8. لرغوني اثار:

هغه معماران چې د تاريخي ابداتو په ساتنه کې ښکيل دي د تاريخي ودانيو او جوړښتونو د ساتنې او بيارغونې لپاره کار کوي، ترڅو د راتلونکو نسلونو لپاره د دوی کلتوري او معماري اهميت وساتي.

دا د معمارۍ په پراخه ساحه کې د ډېرى برخو څخه يوازې يو څو دي، چې هر يو يې ځانګړې پوهې او مهارتونو ته اړتيا لري. معماري يو متنوع او متحرک مسلک دی چې د ټکنالوژيکي، ټولنيزو او چاپيريالي ننګونو د بدلولو په ځواب کې پرمختګ ته دوام ورکوي.

په ټوليز ډول، معماري يو څو اړخيزه ساحه ده، چې د فرعي ډسپلينونو پراخه لړۍ لري او هر يو يې د جوړ شوي چاپېريال په جوړولو کې مهم رول لوبوي. د کورونو او سوداګريزو ځايونو ډيزاين کولو څخه نېولې تر ښاري سيمو پلان کولو او د تاريخي جوړښتونو د ساتلو پورې.

معماران د هغو ځايونو په جوړولو او ساتلو کې مرسته کوي چې حياتي ارزښت ولري، له ښکلا پلوه خوښونکي، او پايښت لرونکي وي. د معمارۍ تمرين متنوع او د طبيعت مسلکيانو ته ډېرى فرصتونه وړاندې کوي، ترڅو په ساحو کې تخصص وکړي چې د دوی د ګټو او تخصص سره سمون لري او دا يو متحرک او ګټور مسلک جوړيدای شي. لکه څنګه چې نړۍ د ښاري کېدو، اقليم بدلولو او ټکنالوژيکي نوښت اړوند پيچلو ننګونو سره مخامخ کېږي، نو د دې مسلو په حل کې به د معمارانو رول خورا مهم شي.

انکشاف گردشگری از طریق اولویت‌بندی مکان‌های دیدنی

انجنیر احمد رضایی

چکیده:

از دیرباز نظاره‌گری و مشاهده محیطهای مختلف برای انسان جذاب بوده است و بسیاری از انگیزه‌های سفر پس از تأمین ضرورت‌های اولیه زندگی، دیدار و احساس چیزهای متنوع بوده است. این انگیزه تا حدی قوی است که می‌تواند جان مایه‌ی برای یک کسب و کار باشد، کسب و کاری که روزبه‌روز به رونق آن افزوده می‌گردد و امروزه پایگاه درآمدی نه‌تنها اشخاص بلکه بسیاری از کشورها شده است و از طریق برنامه‌ریزی ها در این زمینه به درآمدهای شایانی نایل می‌شوند. جاذبه‌های گردشگری را می‌توان در دسته‌بندی های مختلفی قرار داد؛ مناظر طبیعی، آبدات تاریخی، صنایع دستی، آداب و رسوم، دستاوردهای صنعتی مدرن و کارناوال‌های موسمی. با توجه به هرکدام از این دسته بندی‌ها افغانستان سهم و جایگاه منحصر به فرد در جهان دارد. برای اینکه از این طریق بتوان درآمد کسب نمود باید برای گردشگر جاذبه‌های افغانستان به خوبی معرفی شود و نظر به اینکه تحولات اخیر افغانستان را به جهانیان شناساند این فرصت نیز از پیش فراهم شده است و تنها می‌طلبد که داشته‌های خود را به خوبی و از طرق مختلف به همه معرفی نماییم. چنانکه از نامش پیداست گردشگری مستلزم سفر است و نظر به بعد مسافت می‌توان این سفرها را به دو بخش داخلی و خارجی تقسیم بندی کرد. هرچند از دیرباز افغانستان به دلیل موقعیت استراتژیک و طبیعت

زیبایش همواره گذرگاه سیاحان و تاجران بوده است اما در چند دهه اخیر به دلیل بی‌ثباتی‌های سیاسی و امنیتی گردشگران بین المللی با کتله زیاد از افغانستان دیدن نکرده اند و در برخی از برحه‌های زمانی حتی گردشگران داخلی نیز از گشت و گذار خودداری می‌کرده اند. با تمام این موارد همواره حضور در پارک ملی بند امیر بسیار قابل توجه بوده است و همچنین رفتن به زیارت سخی (مسجد کبود مزار شریف) همواره جاذبه داشته است.

واژه هاي كليدي:

انکشاف گردشگري، جاذبه گردشگري، بند امیر

مقدمه:

اهمیت گردشگری تا حدی هست که یک روز جهانی به نام آن از سوی سازمان ملل اختصاص داده شده است و آن روز 29 سپتامبر می‌باشد (تقوایی و مبارکی،1388: 33.) به دلیل جا افتادن رویکرد گردشگری در دهه‌های بین جوامع به عنوان یک فعالیت عمده و قابل توجه اقتصادی که دارای مزیت رقابتی و رو به رشد می‌باشد، توجه به جذب گردشگران موجب شده است تا کسانی که در این زمینه تصمیم گیرنده است روی دو مورد تمرکز نمایند: نخست اینکه باید رضایت گردشگران از تجربه گردشگری و کیفیت و لذت ناشی از آن تأمین گردد و دوم: توجه به منافع جوامع میزبان (کاظمی،1385: . 23) در حال حاضر امر گردشگری از چشم مدیران شهری یک امر اقتصادی است که همانند سایر مقوله‌های اقتصادی باید در آن امر رقابت‌پذیری و تعیین اهداف برای سود آوری بیشتر، سرمایه‌گذاری ها و صنایع وابسته به آن و چرخه بازدهی اقتصادی آن کاملا دقیق مورد سنجش قرار گیرد (ديناري، 1384: 11.) برنامه‌ریزی رکن اساسی هر مدیریتی است که اصولا از آنجا آغاز می‌شود برای گردشگری نیز باید برای جاذبه‌های گردشگری برنامه‌ریزی منظم صورت بگیرد یعنی باید چگونگی اولویت بندی آن و نحوه انکشاف آن‌ها بطور دقیق بررسی گردد. در این راستا می‌توان گفت که جاذبه‌های گردشگری از زوایای مختلف قابل بررسی است که یکایک آن باید به اقتضای شرایط و کتله گردشگر مورد توجه قرار بگیرد که از آن جمله می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

ملاحظات فرهنگی، معیارهای اجتماعی، زیرساختی، نهادی، اقتصادی، محیط زیستی، امنیتی، قانونی و جغرافیایی

(پاپلی يزدي، 1385: 30.) با توجه به این که هرکدام از این معیارها می توانند به عنوان یک بعد جداگانه در نظر گرفته شوند از روش ارزیابی چند معیاره استفاده می‌شود (زبردست، 1380: 2.) در این تحقیق با توجه به زیرساخت‌هایی که وجود دارد جاذبه‌های افغانستان اولویت‌بندی شده است.

پیشینه تحقیق:

اگر به پیشینه تحقیق در امر گردشگری به صورت کلی توجه کنیم به اعماق تاریخ رهنمون خواهیم شد. اما اگر به‌صورت یک رشته علمی در نظر گرفته شود سابقه‌ی در حدود 200 ساله دارد. توماس ناگنت اولین کتاب را تحت عنوان راهنمای گردشگری دو صد سال پیش به رشته تحریر درآورد و مطالعات گردشگری در افغانستان محدود به موارد اندک است که اهم آن کتاب محمد عظیم عظیمی است که در رابطه به جاذبه‌های گردشگری افغانستان در سال 1394 ش، نوشته است و در ادامه به مطالعات خارجی

در این زمینه می‌پردازیم:

1. «تحلیل SWOT برای اولویت بندی جاذبه های گردشگری»، از توماس هاورد و دیگران (2012): این تحقیق بر اساس تحلیل SWOT (ضعف‌ها، قوت‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها)، به بررسی جاذبه‌های گردشگری می‌پردازد و راهنمایی می‌کند که چگونه بتوان با توجه به عوامل مثبت و منفی مرتبط با هر جاذبه، اولویت‌بندی مناسبی را انجام داد.

2. «روش‌های تحلیل سلسله مراتبی در اولویت‌بندی جاذبه‌های گردشگری» از محمدرضا جعفرنژاد و همکاران (2014): این تحقیق بر روش‌های تحلیل سلسله مراتبی (AHP) تمرکز دارد و نشان می‌دهد که چگونه می‌توان از این روش برای اولویت‌بندی جاذبه‌های گردشگری استفاده کرد.

3. «تحلیل ترکیبی فازی و روش VIKOR در اولویت‌بندی جاذبه‌های گردشگری» از پوریا رسولی و همکاران (2017): این تحقیق از ترکیب روش‌های تحلیل ترکیبی فازی و VIKOR استفاده می‌کند تا جاذبه‌های گردشگری را بر اساس شاخص‌های مختلف مانند ظرفیت جذب، اهمیت محلی و دسترسی اولویت‌بندی کند.

4. «اولویت‌بندی جاذبه‌های گردشگری با استفاده از تکنیک تحلیل سلسله مراتبی و فازی» از حجت‌اله عابدینی و همکاران (2019): این تحقیق بر ترکیب تکنیک‌های تحلیل سلسله مراتبی و فازی تمرکز دارد و نشان می‌دهد که چگونه با استفاده از این دو روش می‌توان به بهترین اولویت‌بندی جاذبه‌های گردشگری دست یافت.

5. «تحلیل عملکرد جاذبه‌های گردشگری با استفاده از روش DEA» از علی قاسمی و همکاران (2020): این تحقیق از روش DEA (تحلیل پوششی داده)

متغیرها و شاخص‌هاي پژوهش

در حوزه گردشگری، ابعاد مهمی وجود دارند که در ارزیابی و مدیریت صنعت گردشگری استفاده می‌شوند. این ابعاد شامل اقتصادی، اجتماعی، محیط زیستی، فرهنگی و تاریخی، و تجربه گردشگری هستند. در ابعاد اقتصادی، درآمد حاصل از گردشگری، اشتغالزایی و سهم اقتصادی در نظر گرفته می‌شود. در ابعاد اجتماعی، ایجاد فرصت‌های شغلی، حفظ و ارتقاء فرهنگ و هویت محلی، و تعامل فرهنگی مد نظر قرار می‌گیرد. در ابعاد محیط زیستی، حفاظت و مدیریت منابع طبیعی، کاهش اثرات منفی بر محیط زیست، و توجه به تغییرات اقلیمی در نظر گرفته می‌شود. در ابعاد فرهنگی و تاریخی، میراث فرهنگی، تنوع فرهنگی، و تعامل با جامعه محلی مورد توجه است. در ابعاد تجربه گردشگری، کیفیت خدمات، تنوع فعالیت‌های گردشگری، و تجربه و رضایت گردشگران در نظر گرفته می‌شود.

در مورد جاذبه‌های گردشگری افغانستان موارد متعددی وجود دارد که از آن میان می‌توان به موارد مهم ذیل اشاره نمود؛ منارجام، بند کجکی، پارک ملی بند امیر، رشته کوه‌های پامیر، مسجد شاه دوشمشیر، گازرگاه شریف، ارگ هرات، باغ بابر، مسجد کبود در مزار شریف، موزیم سلطانی، موزیم کابل، باغ وحش کابل، قصر دارالامان، قصر چهلستون کابل، آرامگاه سید جمال‌الدین اسدآبادی، تپه مرنجان، و مجسمه‌های بودا در بامیان.

نتیجه‌گيري و پيشنهادها:

با جاذبه‌های گردشگری افغانستان، به ویژه پارک ملی بند امیر و مسجد کبود مزار شریف، گردشگران زیادی را به سمت خود جلب می‌کنند و به عبارتی این دو مقصد به عنوان اولویت‌های اصلی در گردشگری افغانستان مطرح شده‌اند.

بند امیر پارک ملی طبیعی است که مناظر و مناطقی بکر و زیبا را در اختیار گردشگران قرار می‌دهد. با طبیعت بکر و کوهستانی خود، این پارک ملی مکانی عالی برای قایق سواری و لذت بردن از بند طبیعی آب می باشد. این ساحه گردشگری برای برخی علاوه بر جذابیت های طبیعی وجهه دینی نیز دارد براساس باور آنها حضرت علی خلیفه چهارم به اینجا آمده و از هیبتش این بند ایجاد شده است.

مسجد کبود مزار شریف نیز به عنوان یک مکان مقدس مذهبی و تاریخی در افغانستان بسیار معروف است. این مسجد با منارهای آبی رنگ و زیبا و معماری خاص خود، جاذبه‌ای مهم برای گردشگران و مسافران از سراسر کشور و حتی خارج از کشور می‌باشد. بازدید از این مکان می‌تواند تجربه فرهنگی و معنوی برای بازدیدکنندگان به ارمغان بیاورد.

با توجه به این نتایج، پیشنهاد می‌شود که توجه و تبلیغات بیشتری به این دو مقصد اصلی گردشگری در افغانستان، به منظور جذب گردشگران داخلی و خارجی شود. توسعه زیرساخت‌های گردشگری در این مناطق و توجه به ارتقاء سطح خدمات و امکانات مربوطه می‌تواند به توسعه صنعت گردشگری و افزایش درآمد اقتصادی کشور کمک کند. همچنین، استفاده از روش‌های تبلیغاتی و بازاریابی مناسب در سطح ملی و بین‌المللی می‌تواند آگاهی و توجه بیشتری را به این مقاصد جلب کند.

منابع ومآخذ:

1. پاپلی يزدي، م.ح. و سقایی، م .(1385) گردشگري)ماهيت و مفاهيم(تهران: سمت.

2. زبردست، ا .(1380)کاربرد فرآیند تحليل سلسله مراتبی در برنامه‌ريزي شهري و منطقه پژوهش‌هاي هنرهاي زيبا، دانشگاه تهران، شماره.

3. ديناري، ا .(1384) گردشگري شهري در)ایران و جهان.(مشهد: واژگان خرد.

4. کاظمی، م. (1385)، مديريت گردشگري. تهران: سمت. 14-

مومنی، م و صرافی، م .(1387) ساختار و کارکرد گردشگري مذهبی-فرهنگی مجله جغرافیا و توسعه، شماره.11

5. عظیمی، محمد عظیم (1394)، مکان‌های دیدنی افغانستان و صنعت توریزم، انتشارات امیری کابل.

6. Cohen, E., (1978). The impact of Tourism on the Physical environment. Annals of a Tourism Research, 5, 215-237.

7. Hall, C.M., Page, S. J.(2001). Tourism and Recreation. London: Routleadge.

8. Inskeep, E. (1994). National and Regional Tourism Development.

مصاحبه

د انکشاف شهر مجلې په دې (۵۸)مه گڼه کې به د میدان وردگو ولایت د کور او ښار جوړولو له محترم رئیس مولوي عبدالقیوم سیف العمر سره د هغوی د فعالیتونو په تړاو ترسره شوې مرکه په لیکلې بڼه ستاسې درنو لوستونکو مخې ته کیږدو.

۱ – په دې وروستیو دوو کلونو کې د میدان وردگو ولایت لپاره څومره پلانونه (ماستر پلان، تفصیلي پلان او نور) جوړ شوي او ستاسې ریاست په کې څه رول درلود؟

ځواب- په دې وروسیتو دوو کلونو کې د میدان وردگ پوهنتون چې په دشت توپ کې موقعیت لري او د سید اباد ولسوالۍ لپاره تفصیلي پلان جوړ شوی، چې کروکي یې زموږ د ریاست انجنیرانو کړې، په مرکز کې د اداري اصلاحاتو ښارگوټي او امرخېل ښارگوټي د تفصیلي پلان او بیخ بنایي پلان لپاره سروې او توپوگرافي شوې ده او دغه راز د اصلاحات اداري ښارگوټي لپاره اصلاحي پلان د بشپړېدو په حال کې دی.

دغه راز د سردار داوود خان او اداري اصلاحاتو د ښارگوټو بیخ بنایي پلان د بشپړېدو په حال کې دی.

د ماستر پلان یا هادي پلان، د ټولو ښارگوټو د توپوگرافي سروې، او د ټولو ښارگوټو د بیخ بنایي پلانونو جوړولو په موخه مو مرکز ته وړاندیز کړی.

په مرکز او نرخ ولسوالۍ کې د مهاجرینو ښارگوټي بررسي وشوه او د یادو ښارگوټو سطحي او تر ځمکې لاندې اوبو څېړنه وشوه.

۲ – تر اوسه څومره ښاري تخلفاتو ته رسېدنه شوې او دغه تخلفات په کومو ساحو کې وو؟

ځواب- د ولایت په مرکز کې د اته ښارگوټو له ډلې په شپږو هغو کې

يې تخلفات موجود و، چې په دوه ښارګوټو (سویل ختیځ او اصلاحات اداري) کې د تخلفاتو کچه د نورو په توپیر زیاته ده او په څلور نورو ښارګوټو(سردار داود خان، د میدان ښار پراختیا، د ناصرو قوم کوچیانو، او د کوتل تخت پراختیا) کې تخلفات نسبتاً کم دي، ټول تخلفات په ۱۴۰۲ کال کې له نږدې وکتل شول، څېړنه یې وشوه او راپور یې د کور او ښار جوړولو وزارت د محترم وزیر له منظورۍ وروسته بېرته ولایت ته رسما راولېږل شو، تر څو تعقیب او حل شي.

دغه راز، د برېښنا هغه مزي چې د ښارګوټو، هستوګنیزو ساحو، لوړپوړو او سوداګریزو ودانیو په داخل کې تېر شوي وو او اوسېدونکو ته یې زیان رساوه، توپوګرافي سروې شول او په یوه ځانګړې ناسته کې د ولایت محترم مقام سره شریک شول او د پرېکړې سره سم د برېښنا شرکت ته وویل شول چې حل لارې ورته پیدا او د خلکو ستونزې حل کړي.

۳ – په میدان ښار کې ښاري پراختیا څومره د پلان سره سمه وه او څومره غیر پلاني؟

ځواب- د ښاري پلان پر اساس د امرخېل ښارګوټي او قُل هزاره چې په ستراتېژیک پلان کې په نښه شوي وو، اوسمهال یې د امرخېل ښارګوټي لپاره توپوګرافي سروې وشوه او د اصلاحات اداري ښارګوټي جز وګرځېد چې د پلان جوړول یې بشپړېدو ته نږدې دی. اما د قُل هزاره ساحې په اړه له ښاروالۍ رسماً د هغوی غوښتنې غوښتل شوي، خو تر اوسه یې مشخصه طرحه نه ده را رسېدلې. دغه راز د دې ولایت د جغتو او نرخ ولسوالیو ستراتېژیک پلان په ۱۴۰۲ کال کې موږ وړاندیز کړي وو، خو د مرکز له لوري په ۱۴۰۲ کال پلان کې نه و شامل.

۴ – د ښار کومې ساحې غصب شوي او تر اوسه څومره غصب شوې ساحې بېرته راګرځول شوي دي؟

ځواب- په ۱۳۸۶ تر ۱۳۸۹ پورې د کور او ښار جوړولو وزارت په پراختیایي بودیجې سردار داوود خان ښارګوټي په تفصیلي پلان کې پر (۴۱۶) متر مربع یو څلور پوړیز بلاک جوړ شوی و، چې په تېرو څو کلونو کې د وخت امنیتي ځواکونه په کې اوسېدل او اوس هم په کې د اسلامي امارت مجاهدین اوسېږي، خو دا چې نوموړی بلاک د وزارت په بودیجه جوړ شوی موږ یې موضوع تعقیب کړې چې اوسمهال عدلیې ریاست کې تر څېړنو لاندې ده او تمه ده چې ډېر ژر به د کور او ښارجوړولو وزارت د تعمیراتو جز وګرځي.

د غصب شوو ځمکو راګرځولو کمېسیون له لوري د اصلاحات اداري او امرخېل ښارګوټو د ځمکو ارزونه او څېړنه وشوه، چې (۵۴۵) جریبه ځمکه یې امارتي تثبیت شوه او دغه راز د سویل ختیځ ښارګوټي ځمکه تر ارزونې او څېړنې لاندې وه، چارې یې بشپړې شوي او اسناد یې د منظورۍ په موخه پلازمېنې کابل کې کمېسیون ته لېږل شوي دي.

۵–څومره ودانۍ ستاسې د ریاست له لوري براورد شوي دي؟

ځواب- د سید اباد ولسوالۍ په دشت توپ کې د امبولانس نوې ودانۍ براورد وشو او د اړوندو ادارو په غوښتنه د شاوخوا (۴۷) نورو کوچنیو پروژو لومړنی او ثانوي براورد وشو.

۶ – د ټېلو پمپ سټېشنونو لپاره څومره ځمکې او په کوم موقعیتونو کې کروکي او سکېچ شوې؟

ځواب- جلریز ولسوالۍ کې درې قطعې ځمکه کروکي شوه، میدان

ښار کې څلور قطعې، څلور په سید اباد ولسوالۍ کې، یوه قطعه څمکه د تېلو پمپ سټېشن جوړولو په موخه د بهسود اول ولسوالۍ کې کروکي شوه او دغه راز د سید اباد ولسوالۍ او د چک ولسوالۍ د روغتونونو ساحې کروکي شوې او ورپسې د یو لوړپوړیز منزل ساحه کروکي شوه، چې اصلاحي پلان یې په ماسټر او تفصیلي پلان ریاست کې ترسره شو.

۷ – د څومره نقشو له تطبیق او د ودانیو له رغنیزو چارو مو څارنه کړې او د څارنې پروسه مو څنګه پر مخ روانه ده؟

ځواب- په میدان ښار کې د اته هستوګنیزو ښارګوټو څخه چې پلانونه یې د کور او ښار جوړولو وزارت منظوري لري په دوامداره توګه ترې څارنه وشوه، د دشت توپ پوهنتون له چاپېریالي دېوال څارنه وشوه، له یو سوداګریز مارکېټ څارنه وشوه، چې نقشه یې په وزارت کې ویزه شوې وه، د ښاروالۍ اړوند ګربت هوټل څخه څارنه وشوه او دغه راز له (۷) نورو کوچنیو بېلا بېلو پروژو څخه څارنه وشوه، چې ترڅنګ یې د د افغانستان بانک د مسجد لپاره نقشه هم زموږ ریاست برابره کړه.

۸–د ولایتي ټرانسپورټي ترمینل په اړه لږ جزیات ورکړئ، چې د کومې اداري له لوري په کوم ځای کې جوړېږي او څومره باوري یاست چې د ترافیکي ګڼې ګونې مخنیوی به وکړي؟

ځواب- ولایتي ټرانسپورټي ترمینل د میدان وردګ ولایت د میدان ښار په ختیځه برخه په سویل ختیځ ښارګوټي سنګ سیاه ساحه کې جوړېږي او د کور او ښار جوړولو وزارت له لوري جوړېږي چې د توپوګرافي سروې یې د مرکزي وزارت د انجنیرانو له لوري ترسره شوې ده او کروکي یې د ټرانسپورټ وزارت هیئت ترتیب او تر تائیدۍ او اړوندو ادارو له موافقې وروسته رسماً د کور او ښار جوړولو وزارت ته لیږل شوې چې اوسمهال په وزارت کې تر تخنیکي کار او تدارکاتي پروسې لاندې ده.

یاده ساحه د ښار له مرکز لیرې موقعیت لري چې د ګڼې ګونې له ساحې لیرې ده، نو طبعي خبره ده چې د ترافیکي ګڼې ګونې په کمښت او تنظیم کې به مهم رول ولوبوي.

برنامه‌ریزی مسکن

احمد نوید افندی

مقدمه

شاید بتوان گفت که مشکل مسکن در همه جای دنیا وجود دارد، اما در کشورهای در حال توسعه به دلیل رشد سریع جمعیت و گرایش برای شهرنشینی، فقدان منابع مالی، مشکلات مربوط به زمین، تأمین مواد ساختمانی و کمبود نیروی انسانی ماهر و مهم تر از همه، نبودن خط مشی سیاستگذاری و برنامه‌های مناسب در رابطه با زمین و مسکن، به صورت حاد و بحرانی در آمده است.

با رشد شتابان صنعت، جمعیت نواحی روستایی به سوی شهرها روانه می‌شود، ولی در اغلب موارد بر بعد اجتماعی صنعتی شدن چون تأمین مسکن ارزان قیمت، خدمات اجتماعی و همچنین تأمین رفاه کارگران نادیده گرفته می‌شود و در نتیجه همه روزه بر تعداد ساکنان مناطق زاغه‌نشین و محلات فقیر شهری و اطراف شهر ها افزوده می‌شود. برخی از مطالعات، این جمعیت را در حدود ۲۵ تا ۳۰ درصد نواحی متروپلیتن ذکر می‌کنند.

تخصیص اعتبار به بخش مسکن معمولاً در مقایسه با سایر بخش‌های اقتصادی پایین تر است و کمتر توجهی به این واقعیت‌های مهم می‌شود که بخش مسکن روی سرمایه‌گذاری در توسعه منابع اجتماعی و انسانی است و فرصت خوبی برای اشتغال فراهم می‌آورد.

سازمان ملل برآورد کرده بود که به‌منظور حل مشکل مسکن در کشورهای در حال توسعه بایستی همه‌ساله به ازای هر ۱۰۰۰ نفر ۱۰ واحد مسکونی ساخته شود در حالی که تولید فعلی مسکن در کشور های در حال توسعه به ندرت به ۲ تا ۳ واحد مسکونی به ازای هر ۱۰۰۰ نفر می‌رسد.

از نارسایی‌های اساسی کمبود مسکن و وضعیت بد آن، گسترش زاغه‌ها و نواحی انتقالی بدون تسهیلات رفاهی مناسب، نبودن سیاست‌های مناسب در تأمین و تدارک مسکن به ویژه برای گروه‌های کم درآمد شهری است.

متأسفانه تاکنون در تحقیقات، طراحی‌ها و توسعه شهری، توجهات بیشتر معطوف به طراحی و ساخت مسکن بوده و برنامه‌ریزی نظام‌مند در اغلب

کشورها مغفول واقع شده است. در نتیجه رشد بی‌رویه شهرها و ایجاد مناطق ز
اغه‌نشین در حومه شهرهای بزرگ گردیده است که این حالت با گذشت زمان در حال افزایش بوده و در اکثریت کشورهای در حال توسعه برنامه‌های بهسازی تا حدی می‌تواند جوابگو نیازهای اولیه شهری باشد ولی در اغلب کشور ها این امر تحقق پیدا نمی‌کند.

تعریف مسکن

مقوله مسکن گسترده و پیچیده است، ابعاد متنوعی دارد، و نمی‌توان تعریف واحدی از آن ارائه کرد. مسکن یک مکان فیزیکی است و به عنوان سرپناه نیاز اولیه و اساسی خانواده به حساب می‌آید. در این سرپناه برخی از نیازهای اولیه خانواده یا فرد مانند خوراک، استراحت و حفاظت در برابر شرایط جوی، تأمین می‌شود.

مفهوم مسکن علاوه بر مکان فیزیکی، کل محیط مسکونی را نیز در بر می‌گیرد که شامل کلیه خدمات و تسهیلات ضروری مورد نیاز برای بهزیستن خانواده و طرح‌های اشتغال، آموزش و بهداشت افراد است. در واقع تعریف و مفهوم عام مسکن یک واحد مسکونی نیست بلکه کل محیط مسکونی را شامل می‌گردد. به عبارت دیگر مسکن چیزی بیش از یک سرپناه صرفاً فیزیکی است و کلیه خدمات و تسهیلات عمومی لازم برای بهزیستن انسان را شامل می‌شود و باید حق تصرف نسبتاً طولانی و مطمئن برای استفاده کننده آن فراهم باشد.

در دومین اجلاس اسکان بشر (۱۹۹۶ م) که در استانبول برگزار شد مسکن مناسب چنین تعریف شده است: «سرپناه مناسب تنها به معنای وجود یک سقف بالای سر هر شخص نیست؛ سرپناه مناسب یعنی آسایش مناسب، فضای مناسب، دسترسی فیزیکی و امنیت مناسب، امنیت مالکیت، پایداری و دوام سازه‌ای، روشنایی، تهویه و سیستم گرمایی مناسب، زیر ساخت‌های اولیه مناسب از قبیل آبرسانی، بهداشت و آموزش، دفع زباله، کیفیت مناسب زیست محیطی، عوامل بهداشتی مناسب، مکان مناسب و قابل دسترسی از نظر کار و تسهیلات اولیه است، که همه این موارد باید با توجه به استطاعت مردم تأمین شود».

تفاوت مسکن با سایر نیازهای ضروری:

مسکن در زندگی از اهمیت خاصی برخوردار است. بین نیاز به مسکن و دیگر نیازهای ضروری افراد تفاوت‌هایی وجود دارد که عبارت اند از:

الف- مسئله جایگزینی:

سایر نیازهای ضروری انسان مانند خوراک و پوشاک جایگزین دارند مسکن جایگزین ندارد، جایگزین آن، خیمه و یا زاغه است.

ب- مسئله غیر منقول بودن:

سایر کالاهای مورد نیاز انسان منقول هستند، مسکن یک کالای غیر منقول است.

ج- مسئله ارزش اقتصادی:

مسکن از نظر ارزش و نگرش اقتصادی با سایر کالاها تفاوت دارد، زیرا سایر کالاها مانند خوراک و پوشاک مصرفی هستند اما مسکن کالایی سرمایه‌یی است و در حقیقت نوعی پس انداز به شمار می آید. همچنان کشش تقاضا برای مسکن در اکثریت موارد به طرف صفر تقرب دارد.

د- دوام و هزینه زیاد آن:

مسکن کالای بادوام و پر هزینه ای

است و با کالاهای مصرفی عادی تفاوت عمده دارد.

اهمیت مسکن در زندگی

نیازهای اساسی مادی انسان را به سه دسته تقسیم کرده اند: نیازهای زیستی، نیازهای اقتصادی و نیازهای اجتماعی، مسکن در برآورده کردن هر کدام از این نیازهای اساسی نقشی ویژه دارد که به اختصار اشاره می‌شود.

الف- سرپناه: مسکن مانند غذا یک نیاز اساسی و زیستی است و حق اجتماعی هر فرد و خانواده است. مسکن، سرپناه مناسبی است که بتواند انسان را در برابر شرایط جوی مصؤن نگهداشته و به ساکنانش آرامش سلامت و شادابی عرضه کند.

ب- از نظر اقتصادی: در گذشته مسکن یک دارایی فردی و از نظر اقتصادی غیر تولیدی تلقی می‌شد. امروزه مسکن به عنوان نوعی سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد است و دارای مفهوم اقتصادی است. در حقیقت بهترین، پرسودترین، سریع‌ترین و مطمئن‌ترین حوزه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، سرمایه‌گذاری در بخش زمین و مسکن است. هنگام تورم و رشد قیمت‌ها، احداث یا خرید مسکن تدبیری مؤثر برای تثبیت دارایی است و یک نوع سرمایه‌گذاری مطمئن برای خانوارها به حساب می‌آید. مسکن در ثبات اقتصادی و بهزیستن خانواده نقش اساسی دارد، زیرا فقر و عدم تأمین اقتصادی از عوامل عمده بی‌ثباتی اجتماعی است. همچنان مسکن علاوه بر تأمین یکی از نیازهای اولیه زندگی یعنی «سرپناه»، به عنوان یک پس انداز است. از این‌رو مسکن بر خلاف بعضی کالاهای مصرفی مورد نیاز (که به دلیل عدم امکان نگهداری آن طی زمان طولانی، بین عرضه و تقاضا نوعی تعادل به وجود می‌آورد) پس از تأمین نیاز ضروری و اولیه به صورت پس انداز تبدیل به سرمایه می‌شود و بخش بسیار وسیعی از تقاضا را ایجاد می‌کند که تأمین آن ماهیتی متفاوت با بحث مسکن به عنوان سرپناه دارد.

ج- از نظر اجتماعی: کار کرد اصلی مسکن علاوه بر نقش آن به عنوان سرپناه، فراهم آوردن شرایط مطلوب برای خانواده به منظور تحقق فعالیت‌های خانوادگی است. یکی از پیامدهای مثبت این امر ثبات و همبستگی خانواده است. مسکن بر مشارکت خانواده در اجتماع بزرگ‌تر نیز مؤثر است، خصوصاً این تأثیر در میان خانواده‌های فقیر شهری که به وابستگی‌های همسایگی پایبندتر هستند بیشتر دیده می‌شود، خانه نزدیک‌ترین فضای مرتبط با انسان است و انسان اولین تجارب رابطه خود با دیگران را در آن می‌آزماید و در واقع پیش زمینه‌ی برای ورود به اجتماع بزرگ‌تر است.

د- از نظر ایجاد اشتغال: احداث مسکن بخش قابل ملاحظه‌ی از تولید ناخالص داخلی را به خود اختصاص داده است که برای گروه کثیری از مردم ایجاد اشتغال می‌کند. همچنین داشتن یک مسکن مناسب بر مسائلی از قبیل بهره وری و کارایی اثر مستقیم دارد. بنابراین به طور مؤثر با افزایش میزان اشتغال و درآمد به توسعه اقتصادی و سیاسی کمک می‌کند.

هـ- از نظر روانی: جوامع انسانی به ویژه در عصر کنونی سرشار از استرس‌های گوناگون هستند. مسکن مناسب می‌تواند محلی

برای آرامش و تجدید قوا آرامش اعصاب و فکر در فرد باشد و خستگی‌های فکری و جسمی ناشی از کار روزانه را از وی زدوده یا او را از جنبه روانی آماده فعالیت‌ها کند. فقدان مسکن عامل مؤثری در پیدایش افسردگی و اختلالات رفتاری شخصیتی و همچنین کاهش مقاومت فرد در برابر مشکلات است. انسانی که به دلیل بحران اقتصادی نتواند مسکن مناسب و مستقل داشته باشد دچار بحران می‌شود. این بحران بیرونی به صورت بحران درونی ساختار شخصیتی فرد را در معرض آسیب جدی قرار می‌دهد.

از نظر پیشرفت‌های ارتباطی:

تحولات عمده در تکنالوژی جدید ارتباطی و اطلاعاتی چند دهه اخیر که از آن به عنوان انقلاب اطلاعاتی یاد می‌شود به سرعت در حال متحول ساختن جوامع انسانی به ویژه شهرها هستند.

اکنون تعداد زیادی از متخصصین بخش شهری بر این عقیده اند که گسترش فناوری ارتباطات باعث حذف فاصله بین مکان‌ها و کاهش اهمیت شهر و به طور کلی کاهش اهمیت مکان می‌گردد که به تبع آن تمرکز زدایی شهرها را محتمل می‌دانند، عده دیگری معتقدند شهرها به دلیل محدودیت‌های زیست محیطی و بحران انرژی در آینده در جهت هر چه متراکمتر شدن پیش خواهند رفت. در هر یک از این حالت‌ها، مسکن همواره به عنوان خصوصی‌ترین فضای شهری دارای اهمیت خواهد بود.

گسترش ارتباطات در زمینه‌های مختلف از حضور فیزیکی انسان در بخش‌های مختلف شهر خواهد کاست و برعکس بر حضور او در مسکن خواهد افزود.

در واقع این امکان وجود دارد که شهروند برخلاف گذشته بیش‌ترین ساعات شبانه روز را در مسکن خویش سپری نماید و حضور او در مسکن و محیط پیرامونش اجتناب ناپذیر و به مراتب بیشتر از حضور او در سایر نقاط شهری خواهد بود.

ادامه دارد...

د خلکو په اقتصادي وده او د چاپیریال په سمسورتیا کې د شنو خونو د جوړولو رول

عزیزالله فروغی

سریزه:

شنې خونې د ګلانو، ترکاریو او میوو په وده او پالنه کې خورا ارزښت لري. د نورو هېوادونو په پرتله افغانستان کې د شنو خونو اړتیا ډېره لیدل کېږي، ځکه چې د موسم بدلون، د هوا د بدلون سبب ګرځي او همدارنګه د اوبو د کمښت ستونزه کال په کال مخ پر زیاتېدو ده، چې شنې خونې هم د هوا له بدلون څخه ساتنه کوي او هم يې د کرل شويو توکو لپاره لږو اوبو ته اړتیا پیدا کوي.

شنې خونې هغه وخت یو اړتیا وبلل شوه کله چې ځینې هېوادونه د اوبو له کمښت سره مخامخ شول او ډېری خلکو د ګلخونو په بڼه د بوټو کرل پیل کړل چې په دې وروستیو کې دې لړۍ صعودي وده کړې او د خلکو لپاره هم ډېره ګټوره او اسانه لاره ده، دې لړۍ د شنو خونو یا ګرین هاوس په توګه رواج پیدا کړ، شنه خونه یو بند محل ده چې په شفاف شیشه یې یا پلاستیکي بڼه پوښل شوی وي او د هغې په منځ کې ډول ډول ګیاوې او نباتات د تودوخې درجې، رطوبت، نور او اوبو په نظر کې نیولو سره کرل، تکثیر او تولیدیږي.

د شنو خونو په اړه د پلټنې پایلې ښیي چې د ګڼ شمېر مېوو، سبزیو، بوټو او نباتاتو کرل لومړی ځل په کال ۱۹۶۰ کې په جاپان هېواد کې پیل او د وخت په تېرېدو سره یې وده وکړه چې د شمالي امریکا له لارې کالیفورنیا ته او بیا اروپایي او اسیایي هېوادونو چې افغانستان هم په کې شامل دی راورسېده.

اړوند ترسره شوې پلټنې:

د ترسره شویو مسلکي پلټنو له مخې شنې خونې (ګرین هاوسونه) د کارونې شرایطو له اړخه د کال په موسمونو کې مختلفې اندازې لري؛ د کال په اوړدو کې په خاص ډول د ژمي په موسم کې محیطي شرایط د ګرموونکي سیستم په مرسته چې د ګرمو اوبو او بخار د پیپونو په شکل وي د نباتاتو ودې لپاره چمتو کېږي او د تودو په موسم کې هم د دوبي خورا ډېره هوا د سړوونکي سیستم له لارې مناسب رطوبت ته چمتو کېږي، ترڅو نباتات په سمه توګه وده وکړي.

په شنو خونو کې د ودې مناسبه درجه:

د سبزيو او نيالګيو د تخمونو د ودې لپاره ترټولو ښه نورم ۱۸ نه تر ۲۰ درجې د سانتيګريد ده، ترڅو بوټي ښه وده وکړي، بغير له هغې بوټي د اتو درجو د سانتيګريد څخه ښکته د خاورو لاندې وده نه کوي او په خپل لومړني حالت کې پاتې کېږي او له بله اړخه د خاورې رطوبت بايد له ۸۵ نه تر۹۵ سلنې برابر شي، ترڅو د يوې يا دوه اونيو په ترڅ کې د نېش پيدا کولو لاره هواره شي، چې له دې اړخه د سبزيو د دانو نېش وهنه ثابته پاتې شي او د شنو خونو د تودوخې درجه په دوامداره توګه کنټرول او وساتل شي.

په شنو خونو کې د اوبو لګونې طريقه:

شنې خونې ځانګړې ارزښت لري او د يو شمېر پرمختللو د اوبو لګونې سيستمونو په مرسته کولی شو چې مايع کودونه د نباتاتو په ريښه کې تزريق کړو او معمولاً دوه ډوله شنې خونې په ساده او فعال ډول شتون لري چې د ګټې اخيستنې وړ دي.

1. موږ کولی شو چې ساده شنې خونې د لومړنيو توکو او تجهيزاتو او همدارنګه د لمر د انرژۍ په مرسته جوړې کړو.

2. فعالې يا پرمختللې شنې خونې په اساسي او مجهز شکل کې وي؛ په خاص ډول د تودولو، سړولو، اوبو لګولو، دوا، کوډونو او نورو سيستمونو لرونکي وي، چې کښت او توليد يې د فني او مسلکي کسانو له خوا پرمخ وړل کېږي او همدارنګه د علمي څېړنو لپاره هم ترې کار اخيستل کېږي.

د يادونې وړ ده، چې د پلاستيکي تونلونو شنې خونې په اوس وخت کې د نړۍ په هېوادونو، خاص ډول زموږ په افغانستان کې د مختلفو ډولونو تخمونو لکه ويروس نه لرونکي کچالو، سبزيو، ګلانو، بوټو او زينتي ونو د کرنې او ودې او همدارنګه د بوټو او نباتاتو د کرلو مناسبو تګلارو د پېژندنې لپاره د چاپېريال د بيارغونې په موخه کارول کېږي.

د پلټنو او څېړنو پايلې ښيي، چې د شنو خونو محصولات د لاندې مطالبو باعث ګرځي:

په منظم ډول د کال په هر موسم کې، مختلف ډول مېوې، سبزي، ګلان او داسې نور په تازه او صحي توګه د وګړو لاسرسي ته چمتو کېږي، د شنو خونو جوړونه او وده د کار پيدا کولو کې زمينه برابروي او په بازارونو کې د شنو خونو د محصولاتو وړاندې کول او خرڅونه د خلکو او دولت د اقتصاد په پياوړتيا کې خاص رول لوبوي.

په افغانستان کې له اقتصادي پلوه د شنو خونو ارزښت:

دا چې د ژمي په موسم کې يو لړ سبزيجات په ازادو ساحو کې د ناسمو شرايطو له کبله وده نه شي کولی، نو د دې تګلارې په مرسته کولی شو د سبزيجاتو د فصل موده اوږده او د سبزيو د محصولاتو عرضه په بازار کې تضمين کړو. د ناسمو شرايطو له کبله په ژمي کې دهقانان بېکاره وي او همدارنګه هغه کورنۍ چې په کرنه او مالدارۍ بوختې وي عوايد يې خورا کمېږي، چې د شنو خونو په ترويج سره کولی شو هغوی ته د ژمي په بهير کې د کار زمينه برابره کړو او د هغوی فاميلي عوايد ښه کړو، ځکه په شنو خونو کې کار ډېر سخت نه وي او ان ځينې معلولين او معيوبين هم کولی شي چې په شنو خونو کې يو څه واړه کارونه ترسره کړي. کورنۍ په ساده او اسانه توګه کولی شي چې د خپلو

کوورونو په انګړ کې هم وړې شنې خونې جوړې کړي او د خپلې کورنۍ لپاره ښې اقتصادي سرچینې برابرې کړي. او تر ټولو اړین دا چې د مثمرو او غیر مثمرو ونو څخه په استفادې سره موږ کولی شو چې له ککړې هوا مخنیوی وکړو.

په دې اړه د کور او ښار جوړولو وزارت کړنه:

په هېواد او سیمه کې د شنو خونو د ارزښت په پام کې نیولو سره، د کور او ښار جوړولو وزارت د بنسټیزو کړنو ترڅنګ له فرصت څخه په ګټې اخیستنې، څوګونې شنې خونې چې په هغې کې مثمر او غیر مثمر نیالګي او ډول ډول زینتي ګلان شتون لري، د نوي کابل ښار پروژې په یوه برخه کې چې د پېروزي هستوګنیز ښارګوټي پورې اړه لري جوړې کړې. د شنو فضاوو جوړونه د کور او ښار جوړولو وزارت له برنامو څخه شمېرل کېږي، چې د یاد وزارت په ټولو جوړ شویو ماسترپلانونو کې لیدل کېږي، ترڅو د هوا د ککړتیا ستونزې حل شي. د همدې موخې لپاره د پېروزي هستوګنیزې پروژې امریت په پام کې لري، چې هغه ونې چې د ورو ښاخونو او پاڼو لرونکې دي او د زینتي ګلانو په کرلو سره د پېروزي پروژې ساحه ښکلې او د ګرد او خاورو څخه مخنیوی وکړي. په وچو او تودو سیمو کې د سیورې لرونکو ونو اینښودل د چاپېریال د بیارغولو لپاره خورا زیات ارزښت لري.

همدا اوس د پېروزي هستوګنیز ښارګوټي امریت د سیمې د سمسورتیا په موخه، مثمر او غیر مثمر نیالګي، او زینتي ګلان چې په هغې کې (۳۵۰۰۰۰) زره ونې شاملې دي په ۱۰ شنو خونو یا ګرین هاوسونو کې چې په ده سبز ولسوالۍ کې موقعیت لري، په پام کې نیولي او عملاً یې کرلي دی. د پېروزي هستوګنیز ښارګوټي مسوولین چې د کور او ښار جوړولو وزارت پورې تړاو لري، په پام کې لري چې د شنو خونو په جوړولو سره د پېروزي پروژې ټولې د پام وړ سیمې د ماسټر پلان پر اساس د مثمرو، غیر مثمرو ونو او ګلانو په واسطه سمسورې کړي او له دې اړخه د سیمې د ښکلا او چاپېریال ساتنې په برخه کې خپلو هېوادوالو ته د خدمت جوګه شي او د پېروزي هستوګنیز ښارګوټي خلکو لپاره او دغه راز نورو هېوادوالو ته عالي او د ټولنیزې رفاه څخه ډکه فضا رامنځ ته کړي. اوسمهال کابو (۳۵۰۰۰۰) زره مثمر او غیر مثمر نیالګي د سیمې د سمسورتیا په موخه،A او B فازونو کې کرل شوي دي.

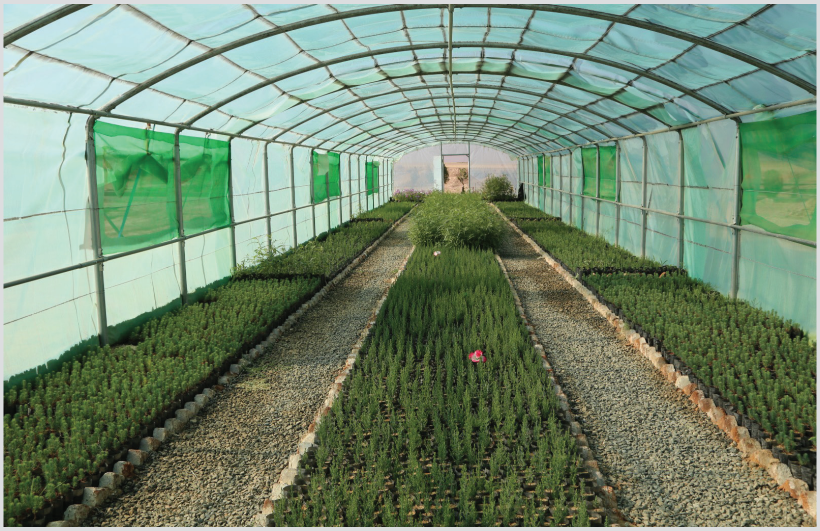

اهمیت نقشه در ساخت‌وساز خانه‌ها و ساختمان‌ها

عبدالله فکور

مقدمه:

نقشه اهمیت اساسی را در ساخت و ساز تعمیرها و اپارتمان‌ها داشته و از مقدمات اصلی آن است. همان قسمکه پلان‌سازی در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی کاربرد حیاتی داشته در مسئله ساخت وساز نیز کاربرد حیاتی دارد. البته در هر دو حوزه؛ دو عرصه را داریم. یکی طرح پلان است و دومی چگونگی طرح. پلان و نقشه‌ی معیاری که در آن به صورت دقیق چگونگی کار، برنامه‌ریزی شده باشد، موفقیت را به ارمغان دارد. در نقشه‌های ساختمانی نیز همین قسم است که در نخست طرح نقشه مهم است و سپس چگونگی طراحی و دیزاین از اهمیت ویژه برخوردار است. در طراحی نقشه‌ها تمام سنجش‌های مسلکی و تخنیکی انجنیری لازم است تا طرح نقشه نمونه با مشخصات دقیق به وجود آید. لذا تمام اطلاعاتی که برای ساخت هر تعمیر ضروری است در نقشه آن گنجانده می‌شود و از این‌رو بدون نقشه تخصصی نباید هیچ تعمیر و ساختمانی بنا نهاده شود.

در شهرهای افغانستان ساخت و ساز خانه‌ها، ساختمان و مارکیت‌های بدون نقشه، نابسامانی و مشکلات زیاد شهری را ایجاد کرده است. در بسیاری شهرهای کشور که منازل رهایشی، مارکیت‌های تجارتی اعمار شده است مانع بزرگ سهولت‌های زندگی مدرن در آن ساختمان گردیده است و از جانب دیگر سیستم شهری را به مشکل مواجه ساخته است.

مفهوم و ضرورت نقشه:

همچنانیکه از نام نقشه پیداست که به معنای نشان و مسیر دادن یک حرکت است، نقشه دستورالعمل اولیه‌ی می باشد که هر طراح در هر زمینه کاری باید انجام داده و در نهایت بتواند به واسطه این دستورالعمل کار خود را شروع کند. نقشه به معنای معرفی یک فکر در هر زمینه می‌باشد و نقشه‌ی یک ساختمان به همان اندازه ضرورت است که نقشه پلان تفصیلی برای شهر لازم می‌باشد.

نقشه هم به عمر ساختمان و خانه و هم به کیفیت و مقبولیت آن تأثیر فراوان دارد. ساختمان‌های مسکونی از مهمترین دارایی‌های مربوط به افراد می‌باشند، بنابراین بایستی با دقت و حساسیت بالایی طراحی و ساخته شوند. مهندسان در واقع به کمک دانش و علمی که دارند، می‌توانند بهترین و کارآمدترین نقشه‌های ساختمانی را طراحی نموده و با جزئیات دقیق برای تطبیق ترسیم کند.

طرح و دیزاین نقشه‌های ساختمانی از سوی این وزارت:

یکی از وظایف مهم و اساسی وزارت شهرسازی و مسکن، طرح و دیزاین نقشه‌های ساختمانی است، این وزارت نقشه‌های تعمیرات دولتی را به درخواست ادارات مربوطه،

ترسیم و دیزاین می‌کند در سال جاری، وزارت شهرسازی و مسکن در ادامه فعالیت‌هایش، نقشه انجنیری و مهندسی بیش از 80 تعمیر دولتی را طرح و دیزاین کرده است. نقشه‌های مهندسی و انجنیری مساجد شریف اکادمی علوم، مسجد ریاست طب عدلی، مسجد وزارت امر به معروف و نهی عن المنکر و سمع شکایات در مرکز و ولسوالی شینواری ولایت ننگرهار و مسجد شریف ۳۰۰ نفری تیپیک شاهراه کابل قندهار طراحی و ترسیم گردیده است. همچنان نقشه انجنیری تعدیلی تعمیر چهار منزله با تهکوی تالار و کتابخانه اکادمی علوم، تعمیر دو منزله با تهکویی دیپوی شفاخانه 102 بستر خیرخانه، منزل دوم شفاخانه نور، تعمیر سه منزله با تهکویی عملیات‌خانه شفاخانه وزیر محمد اکبر خان، دو منزله شفاخانه ملالی، تعمیر اکسیجن پلانت و اطاق لابراتوار شفاخانه جمهوریت، تعمیر اداری امر به معروف و نهی عن المنکر در ولسوالی شینواری ننگرهار نیز تهیه شده است. دیپوی ادویه با وایه 15 و 18 متر ریاست خدمات دوایی وزارت صحت عامه واقع افشار سیلوی کابل، دیپوی تحویلخانه وزارت امر به معروف و نهی عن المنکر و سمع شکایات، مانومنت‌های اول، دوم و سوم و برج محافظتی شفاخانه جمهوریت، دکاکین، پارگنگ و دروازه باغ شهرآرا ولایت کابل و شماری از دیوارهای احاطوی، فواره آب و پارگنک از جمله دیگر تعمیراتی است که دیزاین نقشه آن‌ها تکمیل است.

نقشه مهندسی محراب مسجد شریف در محوطه ارگ، مسجد شریف به گنجایش 500 نمازگذار در داخل وزارت امر باالمعروف و نهی عن المنکر و سمع شکایات واقع دارالامان کابل و مسجد شریف در محوطه اداره تعلیمات تخنیکی و مسلکی طرح شده است. به همین ترتیب، نقشه مهندسی پروژه ساختمان عملیات خانه در محوطه شفاخانه وزیر محمد اکبر خان در سه منزل با تهکوی، پروژه توسعه بخش اداری، جراحی و منابع بشری بالای ساختمان‌های موجوده در محوطه شفاخانه ستوماتولوژی، ساختمان سه منزله با تهکوی برای توسعه عرضه خدمات صحی در محوطه شفاخانه 102 بستر خیرخانه، کمپلکس اداری دآریانا افغان هوایی شرکت واقع میدان هوایی کابل و تعمیر اداری ریاست فواید عامه ولایت زابل با ملحقات آن، گارد روم، مسجد شریف، طعام خانه، چاه آب، چاه سپتیک و مهمان‌خانه داخل تعمیر و ده‌ها نقشه تعمیراتی دیگر مهندسی شده و تهیه گردیده است.

در کنار نقشه‌های دیزاین شده، بیش از ده‌ها نقشه ساختمان‌های دولتی تحت کار قرار دارد که به صورت معیاری دیزاین آن‌ها کامل می‌گردد و برای ده‌ها پروژه تعمیراتی مشوره و آموزش نیز داده شده است.

مسوولیت شهروندی:

ساخت و ساز معیاری و با نقشه، همچنانیکه از مسوولیت‌ها و وظایف ادارات مربوطه است، مسوولیت شهروندی نیز می‌باشد. شهروندان و هموطنان ما چه در شهر، خانه و ساختمان بسازند و یا در دهات، دو امر مهم را درنظر داشته باشند: اول اینکه زمین تعمیر باید مطابق نقشه و پلان شهری باشد و ثانیا پروسه ساخت و ساز خانه را با طرح یک نقشه معیاری انجام بدهند. نقشه‌ها به عنوان الگوها، مساحت‌بندی دقیق می‌کند و زمین تعمیر حتا به سانتی هم ضایع نمی‌گردد، در نقشه اندازه‌گیری دقیق و صحیح ارتفاع، مساحت و فاصله‌ها به سنجش گرفته و احجام کاری، مقدار مواد ساختمانی مورد ضرورت و هزینه آن‌ها به صورت مفصل وضاحت داده می‌شود.

امروزه ترمیمکاری نیز بدون نقشه انجام نمی‌شود، حتا ترمیمکاری ساختمان‌ها اهمیت ویژه دارد، لذا نباید ترمیم یک ساختمان بدون نقشه انجام شود.

فعالیت‌های ریاست طرح مهندسی و لندسکیپ (سال ۱۴۰۲ ش)

گزارشگر: محمدیوسف روستایی

ریاست طرح مهندسی و لندسکیپ بر مبنای وظایف و پلان مطروحه اش، طی سال ۱۴۰۲ ش، طور مداوم فعایت‌های شان‌را انجام داده است که دستاوردهای آن به شرح ذیل است:

1. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی، لندسکیپ، نقشه پرکاری چهار اطراف دیوار ها، نقشه هموارکاری ساحه، تراس بندی پیاده روهای پروژه فارم تحقیقاتی اکادمی علوم واقع کاریز میر ولایت کابل.
2. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی پروژه گلخانه تحقیقاتی اکادمی علوم واقع کاریز میر ولایت کابل.
3. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی پروژه مسجد شریف در محوطه ریاست طب عدلی مربوط وزارت صحت عامه.
4. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی پروژه مسجد شریف در محوطه پوهنتون ولایت کندهار مربوط وزارت تحصیلات عالی .
5. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی مسجد شریف در محوطه مرکز اکادمی علوم کابل.
6. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی و پروژه ساختمان انتظار خانه در محوطه شفاخانه شیخ زاید.
7. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی پروژه پارکینگ وسایط نقلیه شفاخانه شیخ زاید.
8. طرح وترسیم نقشه های مهندسی پروژه ساختمان بخش اداری یک منزله بالای منزل اول کلینیک مردانه شفاخانه ملی و تخصصی چشم نور.
9. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی پروژه یک محراب مسجد شریف در محوطه ارگ امارت اسلامی افغانستان .
10. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی پروژه دو منزل بستر مریضان(OPD) در محوطه شفاخانه جمهوریت.
11. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی پروژه ساختمان عملیات خانه در محوطه شفاخانه وزیر محمد اکبر خان در سه منزل مع تهکوی.
12. طرح و ترسیم نقشه مهندسی پروژه توسعه بخش اداری؛ جراحی ومنابع بشری بالای ساختمان های موجوده در محوطه شفاخانه ستوماتولوژی.
13. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی توسعه ساختمان عملیات خانه در محوطه شفاخانه ملالی زیژنتون.
14. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی ساختمان سه منزله با تهکوی برای توسعه عرضه خدمات صحی در محوطه شفاخانه 102 بستر خیرخانه .
15. طرح وترسیم نقشه های مهندسی پروژه ساختمان دو منزله برای بخش گدام ادویه و دفاتر اداری در محوطه شفاخانه رابعه بلخی .
16. تعدیل و ترسیم نقشه‌های مهندسی پسته خانه جاده میوند .
17. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی کمپلکس اداری دآریانا افغان هوایی شرکت واقع میدان هوایی کابل .
18. طرح و ترسیم نقشه های مهندسی ولندسکیپ تعمیر اداری مسجد شریف؛ طعام خانه وگدام های ریاست خدمات دوایی پروژه محلولات زرقی وزارت صحت عامه .
19. طرح و ترسیم نقشه های مهندسی یک محراب مسحد شریف در محوطه اداره تعلیمات تخنیکی ومسلکی جوار پوهنتون کابل .
20. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی یک باب تعمیر یک منزله جهت ایجاد نظم محصوص مراجعین در محوطه اداره تعلیمات تخنیکی ومسلکی جوار پوهنتون کابل .

21. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی مسجد شریف به گنجایش 500 نمازگذار در داخل وزارت امر باالمعروف و نهی عن المنکر و سمع شکایات واقع دارالامان کابل .

22. طرح دیزاین و ترسیم نقشه‌های مهندسی مسجد شریف 150 نفری مع ملحقات آن برای ریاست امر باالمعروف و نهی عن المنکر وسمع شکایات مرکز ولا یت ننگرهار.

23. طرح دیزاین و ترسیم نقشه‌های مهندسی تعمیر اداری با ملحقات آن برای آمریت محتسبین ولسوالی شینوار ولایت ننگرهار.

24. طرح دیزاین و ترسیم نقشه‌های مهندسی تعمیر اداری ریاست فواید عامه ولایت زابل مع ملحقات آن، گارد روم، مسجد شریف، طعام خانه، چاه آب، چاه سپتیک و مهمان‌خانه داخل تعمیر .

25. طرح دیزاین و ترسیم نقشه‌های مهندسی ساختمان گارد روم برای اداره ملی محافظت از محیط زیست کابل.

26. طرح دیزاین و ترسیم نقشه‌های مهندسی تعمیراداری مهمان خانه، طعام خان، مسجدشریف ریاست شهرسازی و مسکن ولایت سرپل.

27. طرح دیزاین و ترسیم نقشه‌های مهندسی تعمیر آرشیف ستندرد برای ریاست عمومی قوای بشری وزارت کار وامور اجتماعی .

28. طرح دیزاین و ترسیم نقشه‌های مهندسی یک باب تعمیر دو منزله فلایت کچن در ساحه هوا شناسی مربوط اداره دآریانا افغان هوایی شرکت .

29. طرح دیزاین و ترسیم نقشه‌های مهندسی تعمیر شفاخانه جدید صدری ابن سینا واقع قصبه .

30. طرح دیزاین و ترسیم نقشه‌های مهندسی مسجد شریف در محوطه وزارت کار وامور اجتماعی .

31. طرح دیزاین و ترسیم نقشه‌های مهندسی دهلیز عمومی ونرس ستیشن شفاخانه جمهوریت .

32. طرح و ترسیم نقشه های مهندسی تبدیل تعمیر سه منزله ریاست صحت محیطی شفاخانه جمهوریت به بخش ایمرجنسی لابراتوار.

33. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی دوبی خانه شفاخانه جمهوریت.

34. طرح وترسیم نقشه‌های مهندسی پایواز خانه مردانه و زنانه شفاخانه جمهوریت.

35. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی غسل خانه میت شفاخانه جمهوریت.

36. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی اطاق مخافظین و کارکنان خدماتی شفاخانه جمهوریت.

37. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی اطاق اکسیجن پلانت شفاخانه جمهوریت.

38. طرح و ترسیم نقشه‌های مهنسی ایجاد پارتیشن‌های منزل دهم شفاخانه جمهوریت به بخش انکولوژی.

39. طرح و ترسیم نقشه مهندسی تبدیلی بخش I C U منزل چهارم شفاخانه جمهوریت به بخش OPD.

40. طرح ترسیم نقشه‌های مهندسی ساخت لابراتوار بالای منزل اول تعمیر سه منزله شفاخانه جهوریت.

41. طرح و ترسیم نقشه های مهندسی و لندسکیپ تمام ساحات سبز پارکینگ شفاخانه جمهوریت .

42. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی وصل منازل دوم تعمیر چهار منزله وتعمیر سه منزله شفاخانه جمهوریت.

43. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی سایبان پارکینگ وسایط نقلیه ریاست امر باالمعروف ونهی عن المنکر واقع شهر آرا.

44. طرح و ترسیم نقشه های مهندسی دروازه‌های ورودی و خروجی محوطه و دیتابل پیاده‌روها ریاست امر باالمعروف و نهی عن المنکر واقع شهر آرا کابل.

45. طرح و ترسیم نقشه‌های مهندسی اعمار کمپلکس مساجد شاهراه کابل کندهار کار آن تکمیل گردیده است.

بهسازی، تجدید و ارتقای کیفیت ساحات غیرپلانی اقدام مؤثر و منطقی در جهت محدود ساختن و ریشه کن سازی ساحات غیرپلانی، بصورت تدریجی خصوصاً از شهر کابل می‌باشد

وزارت شهرسازی و مسکن

MUDH

د کور او ښار جوړولو وزارت

وزارت شهرسازی و مسکن

ENKESHAF SHAHR

WWW.MUDH.GOV.AF

Issue Number 58